

**K O N V E N C I J A
UJEDINJENIH NACIJA
PROTIV KORUPCIJE**

Preambula

Države ugovornice ove Konvencije,

Zabrinute zbog ozbiljnosti problema i prijetnji koje korupcija predstavlja za stabilnost i sigurnost društva, podrivajući institucije i vrijednosti demokratije, etičke vrijednosti i pravdu, te ugrožavajući održivi razvoj i vladavinu prava,

Zabrinute takođe zbog povezanosti korupcije i drugih oblika kriminala, naročito organizovanog kriminala i privrednog kriminala, uključujući i pranje novca,

Zabrinute nadalje zbog slučajeva korupcije koji uključuju ogromne količine dobara koja mogu predstavljati značajan dio državnih resursa, a koji prijete političkoj stabilnosti i održivom razvoju tih država,

Uvjerene da korupcija više nije lokalno pitanje, već predstavlja transnacionalnu pojavu koja pogađa sva društva i privrede, što čini međunarodnu saradnju na njenom sprečavanju i suzbijanju neophodnom,

Uvjerene takođe da je za uspješno sprečavanje i djelotvornu borbu protiv korupcije potreban sveobuhvatni multidisciplinarni pristup,

Uvjerene nadalje da dostupnost tehničke pomoći može da igra značajnu ulogu u povećanju sposobnosti država da, i kroz jačanje kapaciteta i izgradnju institucija, uspješno sprječavaju korupciju i bore se protiv nje,

Uvjerene da nezakonito sticanje ličnog bogatstva može biti naročito štetno po demokratske institucije, privredu država i vladavinu prava,

Odlučne da na efikasniji način spriječe, otkriju i preduprije međunarodni transfer nezakonito stečenih dobara kao i da ojačaju međunarodnu saradnju u povraćaju dobara,

Potvrđujući značaj osnovnih načela propisanog zakonitog postupka u krivičnom postupku i građanskom i upravnom postupku za donošenje presuda u vezi sa imovinskim pravima,

Imajući u vidu da je sprečavanje i iskorjenjivanje korupcije odgovornost svih država, te da one moraju međusobno sarađivati, uz podršku i angažovanje pojedinaca i grupa izvan javnog sektora, kao što su civilno društvo, nevladine organizacije i organizacije lokalnih zajednica da bi napori u ovoj oblasti bili djelotvorni,

Imajući takođe u vidu načela pravilnog upravljanja javnim poslovima i javnom imovinom, pravičnosti, odgovornosti i jednakosti pred zakonom, te potrebu zaštite integriteta i njegovanja kulture odbacivanja korupcije,

Odajući priznanje Komisiji za sprečavanje kriminala i krivično pravosuđe, te Kancelariji Ujedinjenih nacija za borbu protiv narkotika i kriminala za rad na sprečavanju i borbi protiv korupcije,

Podsjećajući na rad drugih međunarodnih i regionalnih organizacija u ovoj oblasti, uključujući i aktivnosti Afričke unije, Savjeta Evrope, Savjeta za carinsku saradnju (takođe poznatog kao Svjetska carinska organizacija), Evropske unije, Lige arapskih država, Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj i Organizacije američkih država,

Konstatujući sa uvažavanjem postojanje multilateralnih instrumenata za sprečavanje i borbu protiv korupcije, uključujući, između ostalog, Inter-američku konvenciju protiv korupcije koju je usvojila Organizacija američkih država 29. marta 1996. godine¹, Konvenciju o borbi protiv korupcije koja obuhvata funkcionere Evropskih zajednica ili funkcionere država članica Evropske unije koju je usvojio Savjet Evropske unije 26. maja 1997. godine², Konvenciju o borbi protiv podmićivanja stranih javnih funkcionera u međunarodnom poslovanju koju je usvojila Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj 21. novembra 1997. godine³, Krivično-pravnu konvenciju o korupciji koju je usvojio Komitet ministara Savjeta Evrope 27. januara 1999. godine⁴, Građansko-pravnu konvenciju o korupciji koju je usvojio Komitet ministara Savjeta Evrope 4. novembra 1999. godine⁵, te Konvenciju Afričke unije o sprečavanju

1 V. E/1996/99

2 Sl. list Evropskih zajednica, C 195, 25.6.1997.

3 V. Korupcija i integritet – inicijative za poboljšanja u zemljama u razvoju (Corruption and Integrity Improvement Initiatives in Developing Countries (United Nations publication, Sales No. E.98.III.B.18)

4 Savjet Evrope, Serija – Međunarodni ugovori br. 173 (European Treaty Series, No. 173)

5 Ibid, br. 174

i borbi protiv korupcije, koju su usvojili šefovi država i vlada Afričke unije 12. jula 2003. godine,

Pozdravljajući stupanje na snagu Konvencije Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala 29. septembra 2003. godine⁶,

Saglasile su se o sljedećem:

6 Rezolucija Generalne skupštine 55/25, prilog I

Poglavlje I

Opšte odredbe

Član 1 Ciljevi

Ciljevi ove Konvencije su:

- a. Da se unaprijede i ojačaju mjere za efikasnije i djelotvornije sprečavanje i borbu protiv korupcije;
- b. Da se unaprijedi, olakša i podrži međunarodna saradnja i tehnička pomoć u sprečavanju i borbi protiv korupcije, uključujući povraćaj dobara;
- c. Da se unaprijedi integritet, odgovornost i pravilno upravljanje javnim poslovima i javnom imovinom.

Član 2 Značenje izraza

U smislu ove Konvencije:

- a. "Javni funkcioner" je:
 - (i) svako lice koje vrši zakonodavnu, izvršnu, upravnu ili sudsku funkciju države ugovornice, bez obzira da li je imenovano ili izabrano, bez obzira da li je ta funkcija stalna ili privremena, plaćena ili neplaćena, i bez obzira na visinu funkcije tog lica;
 - (ii) svako drugo lice koje obavlja javnu funkciju, uključujući i funkciju u javnom organu ili preduzeću, ili pruža javnu uslugu u skladu sa definicijom u domaćem pravu države ugovornice onako kako to uređuje odgovarajuća oblast prava te države ugovornice;

(iii) svako drugo lice definisano u domaćem pravu države ugovornice kao "javni funkcioner". Međutim, u smislu posebnih mjera iz Poglavlja II ove Konvencije, izraz "javni funkcioner" može podrazumijevati svako lice koje obavlja javnu funkciju ili pruža javnu uslugu u skladu sa definicijom domaćeg prava države ugovornice i onako kako to uređuje odgovarajuća oblast prava te države ugovornice;

- b. "Strani javni funkcioner" je svako lice koje vrši zakonodavnu, izvršnu, upravnu ili sudsku funkciju neke strane zemlje, bez obzira da li je na nju imenovano ili izabrano, te svako lice koje obavlja javnu funkciju za stranu zemlju, uključujući i funkciju u javnom organu ili javnom preduzeću;
- c. "Funkcioner međunarodne javne organizacije" je međunarodni javni službenik ili svako lice koje takva organizacija ovlasti da djeluje u ime te organizacije;
- d. "Imovina" su dobra bilo koje vrste, bez obzira da li su materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, fizička ili ne, te pravni dokumenti ili isprave kojima se dokazuje pravo vlasništva ili udio u vlasništvu nad takvim dobrima;
- e. "Imovinska korist stečena kriminalom" je svaka imovina koja potiče od ili je stečena, posredno ili neposredno, počinjanjem krivičnog djela;
- f. "Zamrzavanje" ili "zaplijena" je privremena zabrana prenosa, konverzije, raspolaganja ili preseljenja imovine ili privremeno preuzimanje nadzora ili upravljanja imovinom na osnovu naloga koji izda sud ili drugi nadležni organ;
- g. "Konfiskacija", što uključuje oduzimanje imovine, gdje to odgovara, je trajno oduzimanje imovine na osnovu naloga suda ili drugog nadležnog organa;
- h. "Predikatno krivično djelo" je svako krivično djelo čiji je rezultat stvaranje prihoda koji mogu postati predmet krivičnog djela definisanog u članu 23 ove Konvencije;

- i. "Kontrolisana isporuka" je tehnika koja omogućava da nezakonite ili sumnjive pošiljke izađu, prođu kroz ili uđu na teritoriju jedne ili više država, uz znanje i pod nadzorom nadležnih organa tih država, sa ciljem da se istraži neko krivično djelo i identifikuju lica uključena u počinjavanje tog djela.

Član 3 **Područje primjene**

1. Ova Konvencija se, shodno svojim odredbama, primjenjuje na sprečavanja, istrage i krivično gonjenje korupcije, te na zamrzavanje, zaplijenu, konfiskaciju i povraćaj imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Za svrhe sprovođenja ove Konvencije, nije neophodno, osim ako Konvencijom nije drugačije predviđeno, da krivična djela definirana Konvencijom imaju kao rezultat povredu ili štetu po državnu imovinu.

Član 4 **Zaštita suvereniteta**

1. Države ugovornice izvršavaju svoje obaveze iz ove Konvencije na način koji je u skladu sa načelima suverenosti i ravnopravnosti, te teritorijalnog integriteta država i načelom nemiješanja u unutrašnja pitanja drugih država.
2. Ova Konvencija nijednom odredbom ne daje pravo bilo kojoj državi ugovornici da unutar teritorije druge države preuzme nadležnost ili obavlja funkcije koje su unutrašnjim pravom te druge države rezervisane isključivo za organe te druge države.

Poglavlje II

Preventivne mjere

Član 5 **Politika i praksa sprečavanja korupcije**

1. Svaka država ugovornica, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, priprema i sprovodi ili vodi djelotvornu i koordiniranu politiku protiv korupcije kojom se unapređuje učešće društva i odražavaju načela vladavine prava, pravilnog upravljanja javnim poslovima i javnom imovinom, integritet, transparentnost i odgovornost.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da nastoji da uspostavi i podstakne djelotvornu praksu usmjerenu na sprečavanje korupcije.
3. Svaka država ugovornica ima obavezu da nastoji da povremeno ocjenjuje odgovarajuće pravne instrumente i upravne mjere sa ciljem da ustanovi da li su adekvatni za sprečavanje i borbu protiv korupcije.
4. Države ugovornice, prema potrebi i u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, saraduju međusobno i sa relevantnim međunarodnim i regionalnim organizacijama na unapređenju i izradi mjera iz ovog člana. Ta saradnja može obuhvatiti učešće u međunarodnim programima i projektima usmjerenim na sprečavanje korupcije.

Član 6 **Tijelo ili tijela za sprečavanje korupcije**

1. Svaka država ugovornica, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, obezbjeđuje postojanje jednog ili više tijela, prema potrebi, za sprečavanje korupcije sredstvima kao što su:
 - (a) sprovođenje politike iz člana 5 ove Konvencije i, gdje to odgovara, nadgledanje i koordinacija sprovođenja te politike;

- (b) unapređenje i širenje znanja o sprečavanju korupcije.
2. Svaka država ugovornica obavezna je da obezbijedi tijelu ili tijelima iz stava 1 ovog člana potrebnu nezavisnost, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, kako bi to tijelo ili tijela mogla vršiti svoje funkcije djelotvorno i bez bilo kakvog neprimjerenog uticaja. Treba obezbijediti neophodna materijalna sredstva i specijalizovani kadar, kao i obuku tog kadra za obavljanje svojih funkcija.
 3. Svaka država ugovornica obavještava Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o nazivu i adresi jednog ili više organa koji mogu pomoći drugim državama ugovornicama u izradi i sprovođenju posebnih mjera za sprečavanje korupcije.

Član 7 Javni sektor

1. Svaka država ugovornica, gdje to odgovara i u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, ima obavezu da nastoji da usvoji, održava i jača sisteme angažovanja, zapošljavanja, zadržavanja, unaprjeđivanja i penzionisanja državnih službenika i, gdje to odgovara, drugih javnih funkcionera koji se ne biraju na funkciju:
 - (a) koji se zasnivaju na načelima efikasnosti, transparentnosti i objektivnih kriterijuma kao što su rezultati rada, pravičnost i stručnost;
 - (b) koji obuhvataju odgovarajuće postupke izbora i obuke pojedinaca za javne funkcije koje se smatraju naročito podložnim korupciji, te rotiranje, gdje to odgovara, tih pojedinaca i njihov odlazak na druge funkcije;
 - (c) kojima se podstiču adekvatno nagrađivanje i pravične platne ljestvice, uzimajući u obzir stepen ekonomskog razvoja države ugovornice;
 - (d) kojima se podstiču programi obrazovanja i obuke kako bi se službenicima omogućilo da zadovolje kriterijume korektnog, časnog i propisnog obavljanja javnih funkcija i kojima im se obezbjeđuje specijalizovana i odgovarajuća obuka kako bi po-

većali svijest o rizicima korupcije koji su svojstveni obavljanju tih funkcija. Takvi programi se mogu pozivati na kodekse ili standarde ponašanja u primjenljivim oblastima.

2. Svaka država ugovornica takođe ima obavezu da u skladu sa ciljevima ove Konvencije, te u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, razmotri mogućnost usvajanja odgovarajućih zakonodavnih i upravnih mjera za utvrđivanje kriterijuma koji se odnose na kandidovanje i izbor na javnu funkciju.
3. Svaka država ugovornica takođe ima obavezu da u skladu sa ciljevima ove Konvencije, te u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, razmotri mogućnost preduzimanja odgovarajućih zakonodavnih i upravnih mjera za povećanje transparentnosti u finansiranju kandidatura za izbor na javnu funkciju i, gdje to odgovara, finansiranje političkih partija.
4. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, nastoji da usvoji, održava i jača sisteme kojima se povećava transparentnost i sprječava sukob interesa.

Član 8 Kodeksi ponašanja javnih funkcionera

1. U cilju borbe protiv korupcije, svaka država ugovornica ima obavezu da unaprjeđuje, između ostalog, integritet, poštenje i odgovornost svojih javnih funkcionera, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema.
2. Svaka država ugovornica naročito ima obavezu da nastoji da, u okviru svog institucionalnog i pravnog sistema, primjenjuje kodekse ili standarde ponašanja za korektno, časno i pravilno obavljanje javnih funkcija.
3. Za svrhe sprovođenja odredbi ovog člana, svaka država ugovornica, gdje to odgovara, te u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, ima obavezu da uzme u obzir relevantne inicijative regionalnih, međuregionalnih i multilateralne organizacije, kao što je Međunarodni kodeks ponašanja za javne funkcionere, sadržan u Prilogu Rezoluciji 51/59 Generalne skupštine od 12. decembra 1996. godine.

4. Svaka država ugovornica takođe ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, razmotri mogućnost utvrđivanja mjera i sistema koji bi javnim funkcionerima omogućili da lakše prijavljuju odgovarajućim organima djela korupcije kada ih primjete u obavljanju svojih funkcija.
5. Svaka država ugovornica ima obavezu da, gdje to odgovara, te u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, nastoji da utvrdi mjere i sisteme kojima se od javnih funkcionera zahtjeva da odgovarajućim organima daju izjave koje se, između ostalog, odnose na njihove spoljne djelatnosti, zaposlenje, ulaganja, dobra i značajnije poklone ili koristi iz kojih može proisteći sukob interesa u pogledu funkcije koju vrše kao javni funkcioneri.
6. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, razmotri mogućnost preduzimanja disciplinskih i drugih mjera protiv javnih funkcionera koji krše kodekse ili standarde utvrđene u skladu sa ovim članom.

Član 9

Javne nabavke i upravljanje javnim finansijama

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, preduzme potrebne korake da uspostavi odgovarajuće sisteme nabavki, zasnovane na transparentnosti, konkurenciji i objektivnim kriterijumima u donošenju odluka, koje su, između ostalog, djelotvorne u sprečavanju korupcije. Takvi sistemi, koji u primjeni mogu uzimati u obzir odgovarajuće granične vrijednosti, baviće se, između ostalog:
 - (a) objavljivanjem informacija koje se odnose na postupke i ugovore o nabavkama, uključujući informacije o pozivima za podnošenje ponuda i relevantne ili odgovarajuće informacije o dodjeli ugovora, pri čemu se potencijalnim ponuđačima daje dovoljno vremena da pripreme i podnesu ponude;
 - (b) prethodnim utvrđivanjem uslova za učešće, uključujući kriterijume za odabir i dodjelu ugovora i pravila nadmetanja, te njihovo objavljivanje;

- (c) korišćenjem objektivnih i unaprijed definisanih kriterijuma za donošenje odluka o javnim nabavkama kako bi se olakšala kasnija verifikacija pravilne primjene pravila ili procedura;
 - (d) djelotvornim sistemom revizije u domaćem pravu, uključujući djelotvoran sistem podnošenja žalbi, kako bi se obezbijedila zakonska sredstva i pravni lijekovi u slučaju da se ne poštuju pravila i postupci utvrđeni shodno ovom stavu;
 - (e) gdje to odgovara, mjerama za uređivanje pitanja koja se tiču službenika nadležnih za nabavke, kao što su davanje izjave o postojanju interesa u nekom konkretnom postupku javnih nabavki, postupak provjere i potrebe za obukom.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, preduzme odgovarajuće mjere da poveća transparentnost i odgovornost u upravljanju javnim finansijama. Takve mjere, između ostalog, obuhvataju:
 - (a) postupke za usvajanje državnog budžeta;
 - (b) blagovremeno podnošenje izvještaja o prihodima i rashodima;
 - (c) sistem računovodstvenih i revizorskih standarda, te nadzora s tim u vezi;
 - (d) djelotvorne i efikasne sisteme kontrole rizika i interne kontrole; i
 - (e) gdje to odgovara, korektivne mjere u slučaju nepoštovanja uslova propisanih ovim stavom.
3. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme mjere iz građanskog i upravnog prava koje su, u skladu sa osnovnim načelima njenog domaćeg prava, potrebne za očuvanje integriteta računovodstva, računovodstvenih, finansijskih izvještaja ili drugih dokumenata koji se odnose na javne rashode i prihode, te za sprečavanje falsifikovanja tih dokumenata.

Član 10 Javno izvještavanje

Imajući u vidu potrebu borbe protiv korupcije, svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, preduzme mjere koje su potrebne da se poveća, gdje to odgovara, transparentnost javne uprave, uključujući njenu organizaciju, funkcionisanje i procese odlučivanja. Te mjere mogu, između ostalog, obuhvatiti:

- (a) usvajanje postupaka ili propisa kojima se široj javnosti omogućava da, gdje to odgovara, dobije informacije o organizaciji, funkcionisanju i postupcima donošenja odluka svoje javne uprave, te, uz dužno uvažavanje zaštite privatnosti i ličnih podataka, o odlukama i pravnim aktima koji su od interesa za javnost;
- (b) pojednostavljenje upravnih procedura, gdje to odgovara, kako bi se javnosti olakšao pristup organima nadležnim za donošenje odluka; i
- (c) objavljivanje informacija, što može uključivati periodične izvještaje o rizicima korupcije u javnoj upravi.

Član 11 Mjere koje se odnose na sudstvo i tužilaštvo

1. Imajući u vidu nezavisnost sudstva i njegovu ključnu ulogu u borbi protiv korupcije, svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema i ne dovodeći u pitanje nezavisnost sudstva, preduzima mjere za jačanje integriteta i za sprečavanja mogućnosti za korupciju u sudstvu. Te mjere mogu obuhvatiti pravila ponašanja nosilaca pravosudnih funkcija.
2. Mjere sa istim dejstvom kao mjere koje se preduzimaju na osnovu stava 1 ovog člana mogu se uvesti i primjenjivati u okviru tužilaštva u onim državama ugovornicama u kojima tužilaštvo nije dio pravosuđa, već uživa nezavisnost sličnu nezavisnosti sudstva.

Član 12 Privatni sektor

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, preduzme mjere za sprečavanje korupcije u koju je uključen privatni sektor, za poboljšanje računovodstvenih i revizorskih standarda u privatnom sektoru i, gdje to odgovara, za propisivanje djelotvornih, srazmjernih i odvraćajućih kazni u građanskom, upravnom i krivičnom postupku za nepoštovanje takvih mjera.
2. Mjere za postizanje ovih ciljeva mogu, između ostalog, obuhvatiti:
 - (a) unapređivanje saradnje između organa za sprovođenje zakona i relevantnih privatnih subjekata;
 - (b) unapređivanje izrade standarda i postupaka za očuvanje integriteta relevantnih privatnih subjekata, uključujući kodekse ponašanja za korektno, časno i propisno obavljanje poslovnih djelatnosti i svih relevantnih profesija i za sprečavanje sukoba interesa, te za unapređenje dobre poslovne prakse među preduzećima i u ugovornim odnosima preduzeća sa državom;
 - (c) povećanje transparentnosti u odnosima između privatnih subjekata, uključujući, gdje to odgovara, mjere koje se tiču identiteta pravnih i fizičkih lica koja učestvuju u osnivanju i upravljanju privrednim subjektima;
 - (d) sprečavanje zloupotrebe postupaka kojima se uređuju privatni subjekti, uključujući postupke koji se odnose na subvencije i dozvole za obavljanje privrednih djelatnosti koje izdaju javni organi;
 - (e) sprečavanje sukoba interesa tako što će se, gdje to odgovara i na razuman vremenski period, uvesti ograničenja na obavljanje profesionalnih djelatnosti bivših javnih funkcionera ili na zapošljavanje javnih funkcionera u privatnom sektoru nakon napuštanja javnih funkcija ili penzionisanja tamo gdje su te djelatnosti ili zaposlenje u neposrednoj vezi s funkcijama na kojima su bili ili su ih nadgledali ti javni funkcioneri za vrijeme svog mandata;

- (f) obezbjeđivanje da privatna preduzeća, s obzirom na njihovu strukturu i veličinu, imaju dovoljno kontrola unutrašnje revizije koje će im pomoći u sprečavanju i otkrivanju djela korupcije, te da računi i neophodni finansijski izvještaji tih privatnih preduzeća podliježu odgovarajućim postupcima revizije i sertifikacije.
3. U cilju sprečavanja korupcije, svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa svojim domaćim pravom i propisima o vođenju knjigovodstva i čuvanju podataka, objavljivanju finansijskih izvještaja i o računovodstvenim i revizorskim standardima, preduzme mjere koje budu potrebne za zabranu sljedećih djela izvršenih sa ciljem da se počini neko od krivičnih djela utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom:
- otvaranje neregistrovanih računa;
 - neknjiženje ili neadekvatno identifikovanje transakcije,
 - knjiženje nepostojećih rashoda;
 - knjiženje obaveza uz netačno prikazivanje na šta se odnose;
 - korišćenje lažnih dokumenata; i
 - namjerno uništavanje knjigovodstvenih dokumenata prije nego što je to predviđeno zakonom.
4. Nijedna država ugovornica neće dozvoliti odbijanje od poreza troškova koji predstavljaju mito, s obzirom na to da je podmićivanje jedan od elemenata krivičnih djela utvrđenih u skladu sa čl. 15 i 16 ove Konvencije, i, gdje to odgovara, drugih troškova nastalih da bi se podržalo korupcionaško ponašanje.

Član 13 Učešće društva

- Svaka država ugovornica ima obavezu da, u granicama svojih mogućnosti i u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava,

preduzima odgovarajuće mjere za unapređivanje aktivnog učešća pojedinaca i grupa izvan javnog sektora, kao što su civilno društvo, nevladine organizacije i organizacije lokalnih zajednica, u sprečavanju i borbi protiv korupcije, te u podizanju svijesti javnosti o postojanju, uzrocima i ozbiljnosti korupcije i prijetnje koju ona predstavlja. To učešće treba jačati mjerama kao što su:

- povećanje transparentnosti i veći doprinos javnosti procesima odlučivanja;
 - obezbjeđivanje da javnost ima djelotvoran pristup informacijama;
 - pokretanje aktivnosti informisanja javnosti koje doprinose netolerisanju korupcije, kao i programa javnog obrazovanja, uključujući školske i univerzitetske nastavne programe;
 - poštovanje, unapređenje i zaštita slobode traženja, primanja, objavljivanja i širenja informacija o korupciji. Ta sloboda može biti predmet izvjesnih ograničenja, ali ograničenja mogu biti samo ona koja su predviđena zakonom i neophodna radi:
 - poštovanja prava ili ugleda drugih;
 - zaštite nacionalne bezbjednosti ili javnog reda ili javnog zdravlja ili morala.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme odgovarajuće mjere da bi obezbjedila da je javnost upoznata sa relevantnim tijelima za borbu protiv korupcije iz ove Konvencije i mora da obezbijedi pristup tim tijelima, gdje to odgovara, kako bi se mogli prijaviti, i anonimno, svi slučajevi za koje se može smatrati da predstavljaju krivično djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 14 Mjere za sprečavanje pranja novca

- Svaka država ugovornica ima obavezu:
 - da uspostavi, u okviru svoje nadležnosti, sveobuhvatni unu-

trašnji režim regulisanja i nadzora banaka i nebankarskih finansijskih institucija, uključujući fizička ili pravna lica, koja pružaju službene ili neslužbene usluge prenosa novca ili vrijednosti i, gdje to odgovara, druga tijela naročito podložna pranju novca, kako bi preduprijedila i otkrila sve oblike pranja novca, a taj režim mora da naglasi zahtjeve za identifikaciju klijenta i, gdje to odgovara stvarnog vlasnika, vođenje evidencije i prijavljivanje sumnjivih transakcija;

(b) da, ne dovodeći u pitanje član 46 ove Konvencije, obezbijedi da upravni, regulatorni i organi za sprovođenje zakona, kao i drugi organi koji su nadležni za borbu protiv pranja novca (uključujući, gdje to odgovara prema domaćem pravu, sudske organe), imaju mogućnost da sarađuju i razmjenjuju informacije na nacionalnom i međunarodnom nivou u skladu sa uslovima propisanim u domaćem pravu i, u tom cilju, da razmotri mogućnost osnivanja finansijske obavještajne jedinice koja će služiti kao nacionalni centar za prikupljanje, analizu i širenje informacija u vezi s potencijalnim pranjem novca.

2. Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost primjene izvodljivih mjera za otkrivanje i praćenje kretanja gotovog novca i odgovarajućih prenosivih instrumenata preko svojih granica, pod uslovom da se obezbijedi pravilno korišćenje informacija i da se ni na koji način ne ometa kretanje legitimnog kapitala. Takve mjere mogu obuhvatiti zahtjev da pojedinci ili preduzeća prijavljuju transfer preko granice znatnijih količina gotovog novca i odgovarajućih prenosivih instrumenata.

3. Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost primjene odgovarajućih i izvodljivih mjera kojima se od finansijskih institucija, uključujući pošiljaoce novca, zahtjeva:

- (a) da u obrasce za elektronski transfer novčanih sredstava i poruke s tim u vezi unose tačne i bitne informacije o pošiljaocu,
- (b) da te informacije čuvaju tokom cijelog lanca plaćanja; i
- (c) da pojačaju kontrolu transfera novčanih sredstava koji ne sadrže potpune informacije o pošiljaocu.

4. Države ugovornice se pozivaju da, prilikom uspostavljanja unutrašnjeg regulatornog i nadzornog režima prema odredbama ovog člana i ne dovodeći u pitanje bilo koji drugi član ove Konvencije, koriste kao smjernice relevantne inicijative regionalnih, međuregionalnih i multilateralnih organizacija za borbu protiv pranja novca.

5. Države ugovornice imaju obavezu da nastoje da razrade i unaprjeđuju globalnu, regionalnu, podregionalnu i bilateralnu saradnju između sudskih organa i organa za sprovođenje zakona i finansijskih i regulatornih organa u cilju borbe protiv pranja novca.

Poglavlje III

Inkriminacija i sprovođenje zakona

Član 15

Podmićivanje domaćih javnih funkcionera

Svaka država ugovornica ima obavezu da usvoji zakonske i druge mjere potrebne da kao krivična djela predvidi, kada se počine namjerno:

- (a) obećanje, ponudu ili davanje javnom funkcioneru, posredno ili neposredno, neprimjerene koristi, za njega/nju lično ili neko drugo lice ili subjekat, da bi taj funkcioner djelovao ili se uzdržao od djelovanja u vršenju svojih službenih dužnosti;
- (b) traženje ili prihvatanje od strane javnog funkcionera, posredno ili neposredno, neprimjerene koristi, za njega/nju lično ili neko drugo lice ili subjekat, da bi taj funkcioner djelovao ili se uzdržao od djelovanja u vršenju svojih službenih dužnosti.

Član 16

Podmićivanje stranih javnih funkcionera i funkcionera javnih međunarodnih organizacija

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da usvoji zakonske i druge mjere potrebne da kao krivično djelo predvidi, kada se počini namjerno, obećanje, ponudu ili davanje stranom javnom funkcioneru ili funkcioneru javne međunarodne organizacije, posredno ili neposredno, neprimjerene koristi, za njega/nju lično ili za neko drugo lice ili subjekat, kako bi taj funkcioner djelovao ili se uzdržao od djelovanja u vršenju svojih službenih dužnosti ili kako bi stekao ili zadržao poslovnu ili drugu neprimjerenu korist u vezi sa vođenjem međunarodnih poslova.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost usvajanja zakonskih i drugih mjera potrebnih da kao krivično delo, kada se počini namjerno, predvidi traženje ili prihvatanje od strane

stranog javnog funkcionera i funkcionera javne međunarodne organizacije, posredno ili neposredno, neprimjerene koristi, za njega/nju lično ili za neko drugo lice ili subjekat, da bi taj funkcioner djelovao ili se uzdržao od djelovanja u vršenju svojih službenih dužnosti.

Član 17

Pronevjera, protivpravno prisvajanje ili drugo nelegitimno korišćenje imovine od strane javnog funkcionera

Svaka država ugovornica ima obavezu da usvoji zakonske i druge mjere potrebne da kao krivična djela, kada se počine namjerno, predvidi pronevjeru, protivpravno prisvajanje ili drugo nelegitimno korišćenje od strane javnog funkcionera u sopstvenu korist ili u korist nekog drugog lica ili subjekta bilo koje imovine, javnih ili privatnih sredstava ili hartija od vrijednosti ili bilo koje druge vrijednosti povjerene tom javnom funkcioneru na osnovu njegovog položaja.

Član 18

Nezakoniti uticaj

Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost usvajanja zakonskih i drugih mjera potrebnih da kao krivična djela, kada se počine namjerno, predvidi:

- (a) obećanje, ponudu ili davanje javnom funkcioneru ili nekom drugom licu, posredno ili neposredno, neprimjerene koristi kako bi taj javni funkcioner ili to lice zloupotrijebilo svoj stvarni ili pretpostavljeni uticaj da bi se od nekog organa uprave ili javnog organa države ugovornice dobila neprimjerena korist za prvobitnog podstrekača tog djela ili za neko drugo lice.
- (b) traženje ili prihvatanje od strane javnog funkcionera ili nekog drugog lica, posredno ili neposredno, neprimjerene koristi za njega/nju lično ili za neko drugo lice kako bi taj javni funkcioner ili to lice zloupotrijebili svoj stvarni ili pretpostavljeni uticaj da bi se od nekog organa uprave ili javnog organa države ugovornice dobila neprimjerena korist.

Član 19**Zloupotreba funkcija**

Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost usvajanja zakonskih i drugih mjera potrebnih da kao krivično djelo, kada se počini namjerno, predvidi zloupotrebu funkcija ili položaja, odnosno činjenje ili nečinjenje neke radnje kršenjem zakona od strane javnog funkcionera u obavljanju njegovih funkcija u cilju pribavljanja nepri-mjerene koristi za njega/nju lično ili za neko drugo lice ili subjekat.

Član 20**Nezakonito bogaćenje**

Uz obavezu da poštuje svoj Ustav i osnovna načela svog pravnog sistema, svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost usvajanja zakonskih i drugih mjera potrebnih da se kao krivično djelo, kada se počini namjerno, predvidi, nezakonito bogaćenje, odnosno znatno uvećanje dobara javnog funkcionera koje on ne može razumno objasniti s obzirom na svoje zakonite prihode.

Član 21**Mito u privatnom sektoru**

Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost usvajanja zakonskih i drugih mjera potrebnih da se kao krivična djela, kada se počine namjerno, u obavljanju privrednih, finansijskih ili komercijalnih djelatnosti, predivide:

- (a) obećanje, ponuda ili davanje, posredno ili neposredno, nepri-mjerene koristi bilo kom licu koje rukovodi ili radi u bilo kom svojstvu za neki subjekat u privatnom sektoru za to lice lično ili za neko drugo lice da bi to lice, kršenjem svojih dužnosti, djelovalo ili se uzdržalo od djelovanja.
- (b) traženje ili prihvatanje, posredno ili neposredno, nepri-mjerene koristi od strane bilo kog lica koje rukovodi ili radi u bilo kom svojstvu za neki subjekat u privatnom sektoru za to lice lično ili za neko drugo lice da bi to lice, kršenjem svojih dužnosti, djelovalo ili se uzdržalo od djelovanja.

Član 22**Pronevjera imovine u privatnom sektoru**

Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost usvajanja zakonskih ili drugih mjera potrebnih da se kao krivično djelo, kada se počini namjerno, u obavljanju privrednih, finansijskih ili komercijalnih djelatnosti, predvidi pronevjera od strane lica koje rukovodi ili radi u bilo kom svojstvu za neki subjekat u privatnom sektoru, bilo kakve imovine, privatnih sredstava ili hartija od vrijednosti ili neke druge vrijednosti povjerene tom licu na osnovu njegovog položaja.

Član 23**Pranje imovinske koristi stečene kriminalom**

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, usvoji zakonske ili druge mjere potrebne da kao krivična dela, kada se počine namjerno predvidi:
 - (a) (i) konverziju ili transfer imovine, uz znanje da je ta imovina imovinska korist stečena kriminalom, kako bi se prikrilo ili kamufliralo nezakonito porijeklo te imovine ili pomoglo nekom licu koje je uključeno u počinjavanje predikatnog krivičnog djela da izbjegne pravne posljedice tog djela;
 - (ii) prikriivanje ili kamufliranje prave prirode, izvora, mjesta, raspolaganja, kretanja ili vlasništva ili prava u pogledu imovine, uz znanje da je ta imovina imovinska korist stečena kriminalom;
- (b) uz poštovanje osnovnih koncepata svog pravnog sistema:
 - (i) sticanje, posjedovanje ili korišćenje imovine, uz znanje, prilikom primanja te imovine, da je ta imovina imovinska korist stečena kriminalom;
 - (ii) učešće u zavjeri, udruživanje ili kovanje zavjere da se počini, pokuša počinuti i pomogne, podstakne, olakša i nagovori na počinjavanje bilo kog krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovim članom.

2. Za svrhe sprovođenja ili primjene stava 1 ovog člana:

- (a) Svaka država ugovornica ima obavezu da *nastoji* da primijeni odredbe stava 1 ovog člana na što veći broj predikatnih krivičnih djela;
- (b) Svaka država ugovornica ima obavezu da kao predikatna djela obuhvati barem sveobuhvatan niz krivičnih djela predviđenih u skladu sa ovom Konvencijom;
- (c) Za svrhe tačke (b) ovog stava, predikatna krivična djela obuhvataju krivična djela počinjena u jurisdikciji dotične države ugovornice ili van nje. Međutim, krivična djela počinjena izvan jurisdikcije države ugovornice predstavljaju predikatna krivična djela samo kada relevantno ponašanje predstavlja krivično djelo po domaćem pravu države gdje je počinjeno i predstavljalo bi krivično djelo po domaćem pravu države ugovornice koja sprovodi ili primjenjuje ovaj član da je u njoj počinjeno;
- (d) Svaka država ugovornica ima obavezu da Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija dostavi primjerke svojih zakona na osnovu kojih se primjenjuje ovaj član, te sve kasnije izmjene tih zakona ili njihov opis;
- (e) Ukoliko to iziskuju osnovna načela domaćeg prava države ugovornice, može se predvidjeti da se krivična djela navedena u stavu 1 ovog člana ne primjenjuju na lica koja izvrše predikatno krivično djelo.

Član 24 Prikrivanje

Ne dovodeći u pitanje odredbe člana 23 ove Konvencije, svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost usvajanja zakonskih i drugih mjera potrebnih da se kao krivično djelo, kada se počini namjerno, poslije počinjenja bilo kog krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom, a bez učešća u izvršenju tog djela, predvidi prikrivanje ili produženo zadržavanje imovine kada uključeno lice zna da je ta imovina rezultat nekog krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 25 Opstruiranje pravde

Svaka država članica ima obavezu da usvoji zakonske i druge mjere koje mogu biti potrebne da kao krivična djela, kada se počine namjerno predvidi:

- (a) korišćenje fizičke sile, prijetnji ili zastrašivanja ili obećanja, ponuda ili davanja neprimjerene koristi radi navođenja na lažno svjedočenje ili uplitanja u svjedočenje ili iznošenje dokaza u postupku u vezi sa počinjavanjem krivičnih djela utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom;
- (b) korišćenje fizičke sile, prijetnji ili zastrašivanja radi uplitanja u vršenje službenih dužnosti sudije ili službenog lica zaduženog za sprovođenje zakona u vezi sa počinjavanjem krivičnih djela utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom. Nijedna odredba ove tačke ne dovodi u pitanje prava država ugovornica da imaju propise kojima se štite druge kategorije javnih funkcionera.

Član 26 Odgovornost pravnih lica

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa svojim pravnim načelima, usvoji mjere koje su prema njenim pravnim načelima potrebne da se utvrdi odgovornost pravnih lica za učešće u krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Uz obavezu da se poštuju pravna načela države ugovornice, odgovornost pravnih lica može biti krivična, građanska ili upravna.
3. Ta odgovornost ne utiče na krivičnu odgovornost fizičkih lica koja su počinila krivična djela.
4. Svaka država ugovornica ima obavezu, naročito, da obezbijedi da pravna lica koja se smatraju odgovornima u skladu sa ovim članom podliježu djelotvornim, srazmjernim i odvratajućim krivičnim ili nekrivičnim sankcijama, uključujući novčane sankcije.

Član 27 **Učešće i pokušaj**

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da usvoji zakonske i druge mjere potrebne da kao krivično djelo, u skladu sa svojim domaćim pravom, predvidi učešće u bilo kom svojstvu kao što je saučesnik, pomagač ili podstrekač, u krivičnom djelu utvrđenom u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Svaka država ugovornica može usvojiti zakonske i druge mjere potrebne da kao krivično djelo, u skladu sa svojim domaćim pravom, predvidi svaki pokušaj krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom.
3. Svaka država ugovornica može usvojiti zakonske i druge mjere potrebne da kao krivično djelo, u skladu sa svojim domaćim pravom, predvidi pripremu krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 28 **Znanje, namjera i svrha kao elementi krivičnog djela**

Znanje, namjera ili svrha koji su obavezni elementi krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom se mogu zaključiti na osnovu objektivnih činjeničnih okolnosti.

Član 29 **Zastarjelost**

Svaka država ugovornica ima obavezu, gdje to odgovara, da u svom domaćem pravu utvrdi dug period nezastarijevanja u kome će se moći pokretati postupci za bilo koje krivično djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom i da utvrdi duži period nezastarijevanja ili da predvidi prekid zastarijevanja ako je navodni počinilac krivičnog djela izbjegao izvođenje pred lice pravde.

Član 30 **Krivično gonjenje, suđenje i sankcije**

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da predvidi da počinjavanje krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom podliježe sankcijama kojima se uzima u obzir težina tog krivičnog djela.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme mjere potrebne da, u skladu sa svojim pravnim sistemom i ustavnim načelima, uspostavi ili održava odgovarajuću ravnotežu između svih imuniteta ili sudskih privilegija koje se priznaju njenim javnim funkcionerima u obavljanju funkcija i mogućnosti, kada je potrebno, da se djelotvorno istražuje, krivično goni i sudi za krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom.
3. Svaka država ugovornica ima obavezu da nastoji da obezbijedi da se sva diskreciona zakonska ovlašćenja po njenom domaćem pravu koja se odnose na krivično gonjenje lica za krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom vrše na način da mjere sprovođenja zakona budu maksimalno djelotvorne u odnosu na ta krivična djela i uz dužno uzimanje u obzir potrebe da se preduprijedi počinjanje tih krivičnih djela.
4. U slučaju krivičnih djela utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom, svaka država ugovornica ima obavezu da preduzima odgovarajuće mjere, u skladu sa svojim domaćim pravom i uz dužno uzimanje u obzir prava odbrane, u nastojanju da obezbijedi da se uslovima utvrđenim u vezi sa odlukama o puštanju na slobodu do suđenja ili žalbenog postupka uzme u obzir potreba obezbjeđivanja prisustva okrivljenog u kasnijem krivičnom postupku.
5. Svaka država ugovornica ima obavezu da uzme u obzir težinu konkretnih krivičnih djela prilikom razmatranja mogućnosti puštanja na slobodu, ranije ili uslovno, lica osuđenih za ta krivična djela.
6. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u obimu koji je u skladu sa osnovnim načelima njenog pravnog sistema, razmotri mogućnost utvrđivanja postupaka prema kojima odgovarajući organ može, gdje to odgovara, smjeniti, suspendovati ili premjestiti javnog funkcionera optuženog za krivično djelo utvrđeno u skladu sa

ovom Konvencijom, imajući u vidu poštovanje načela pretpostavke nevinosti.

7. Gdje to opravdava težina krivičnog djela, svaka država ugovornica ima obavezu da, u mjeri koja je u skladu sa osnovim načelima njenog pravnog sistema, razmotriti mogućnost utvrđivanja postupaka za diskvalifikovanje, sudskim nalogom ili nekim drugim odgovarajućim sredstvom, na period određen njenim domaćim pravom, lica osuđenih za krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom sa:
 - (a) javne funkcije; i
 - (b) funkcije u preduzeću koje je dijelom ili u cijelosti u vlasništvu države.
8. Stav 1 ovog člana ne dovodi u pitanje vršenje disciplinskih ovlašćenja nadležnih organa protiv državnih službenika.
9. Nijedna odredba sadržana u ovoj Konvenciji ne utiče na načelo da domaće pravo države ugovornice zadržava pravo da odredi opis krivičnih djela utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom i primjenljive odbrane ili drugih pravnih načela kojima se kontroliše zakonitost ponašanja i da se ta krivična djela krivično gone i kažnjavaju u skladu s tim pravom.
10. Države ugovornice imaju obavezu da nastoje da unapređuju reintegraciju u društvo lica osuđenih za krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 31

Zamrzavanje, zapljena i konfiskacija

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u najvećoj mogućoj mjeri u okviru svog domaćeg prava, preduzima mjere koje mogu biti potrebne kako bi se omogućila konfiskacija:
 - (a) imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom ili imovine čija vrijednost odgovara vrijednosti te imovinske koristi;

- (b) imovine, opreme ili drugih sredstava koja se koriste ili su namjenjena za korišćenje u krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme mjere potrebne da se omogući identifikacija, traganje za, zamrzavanje ili zapljena bilo čega iz stava 1 ovog člana u cilju moguće konfiskacije.
3. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa svojim domaćim pravom, usvoji zakonske i druge mjere potrebne kako bi regulisala upravljanje nadležnih organa zamrznutom, zaplijenjenom ili konfiskovanom imovinom obuhvaćenom stavovima 1 i 2 ovog člana.
4. Ukoliko je imovinska korist stečena kriminalom transformisana ili konvertovana u drugu imovinu, dijelom ili u cjelosti, ta imovina podliježe mjerama iz ovog člana umjesto te imovinske koristi.
5. Ukoliko je imovinska korist stečena kriminalom izmiješana sa imovinom stečenom iz zakonitih izvora, ta imovina, ne dovodeći u pitanje bilo koje ovlašćenje koje se odnosi na zamrzavanje ili zapljenu, podliježe konfiskaciji do procijenjene vrijednosti izmiješane imovinske koristi stečene kriminalom.
6. Prihod ili neke druge koristi koje proisteknu iz imovinske koristi stečene kriminalom, od imovine u koju je imovinska korist stečena kriminalom transformisana ili konvertovana ili od imovine sa kojom je imovinska korist stečena kriminalom izmiješana, takođe podliježu mjerama pomenutim u ovom članu na isti način i u istoj mjeri kao i imovinska korist stečena kriminalom.
7. Za svrhe ovog člana i člana 55 ove Konvencije, svaka država ugovornica ima obavezu da ovlasti svoje sudove ili druge nadležne organe da nalože da se bankarski, finansijski i komercijalni podaci stave na raspolaganje ili zaplijene. Država ugovornica ne smije odbiti da postupi prema odredbama ovog stava pozivajući se na bankarsku tajnu.
8. Države ugovornice mogu da razmotre mogućnost da propišu da počinitelj krivičnog djela pokaže zakonito porijeklo navodne imo-

vinske koristi stečene kriminalom ili druge imovine koja podliježe konfiskaciji u mjeri u kojoj je propisivanje takvog uslova u skladu sa osnovnim načelima njihovog domaćeg prava i prirodom sudskih i drugih postupaka.

9. Odredbe ovog člana se ne smiju se tumačiti tako da dovode u pitanje štetu prava trećih lica koja su postupala *bona fides*.
10. Nijedna odredba sadržana u ovom članu ne utiče na načelo da se mjere na koje se on odnosi definišu i sprovode u skladu sa odredbama domaćeg prava države ugovornice i uz njihovo poštovanje.

Član 32

Zaštita svjedoka, vještaka i žrtava

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa svojim domaćim pravnim sistemom i u granicama svojih mogućnosti da pruži djelotvornu zaštitu od potencijalne odmazde ili zastrašivanja svjedoka i vještaka koji svjedoče u vezi s krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom i, gdje to odgovara, njihovih rođaka i drugih lica koja su im bliska.
2. Ne dovodeći u pitanje prava okrivljenog, uključujući pravo na propisan zakoniti postupak mjere predviđene u stavu 1 ovog člana, između ostalog, su i:
 - (a) utvrđivanje procedura za fizičku zaštitu tih lica kao što je, u potrebnoj i izvodljivoj mjeri, njihova relokacija i zabrana, gdje to odgovara, ili ograničenje objavljivanja informacija koje se odnose na identitet i boravišta tih lica;
 - (b) obezbjeđivanje pravila o dokazima kako bi se svjedocima i vještacima omogućilo da svjedoče na način kojim se obezbeđuje bezbjednost tih lica, kao što je omogućavanje svjedočenja korišćenjem komunikacione tehnologije kao što su video tehnika ili druga adekvatna sredstva.
3. Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost zaključenja sporazuma ili aranžmana s drugim državama za relokaciju lica iz stava 1 ovog člana.

4. Odredbe ovog člana primjenjuju se i na žrtve ukoliko su one svjedoci.
5. Svaka država ugovornica ima obavezu da uz poštovanje svog domaćeg prava, omogući da se u odgovarajućim fazama krivičnog postupka protiv počinitelaca iznesu i razmatraju mišljenja i pitanja od interesa za žrtve na način koji ne utiče na prava odbrane.

Član 33

Zaštita lica koja podnose prijave

Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost da u domaći pravni sistem ugradi odgovarajuće mjere pružanja zaštite od bilo kog neopravdanog postupka prema bilo kom licu koje nadležnim organima prijavi u dobroj namjeri i na razumnim osnovama bilo koje činjenice koje se odnose na krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 34

Posljedice djela korupcije

Uz dužno poštovanje prava trećih strana stečenih u dobroj namjeri, svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme mjere, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, za rješavanje posljedica korupcije. S tim u vezi, države ugovornice mogu smatrati korupciju relevantnim činiocem u zakonskom postupku za poništenje ili otkaz ugovora, povlačenje koncesije ili drugog sličnog instrumenta ili za preduzimanje nekog drugog pravnog lijeka.

Član 35

Nadoknada štete

Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa načelima svog domaćeg prava, preduzme mjere potrebne, da obezbijedi da subjekti ili lica koja su pretrpjela štetu kao rezultat čina korupcije imaju pravo da pokrenu zakonski postupak protiv odgovornih za tu štetu kako bi dobili nadoknadu.

Član 36 Specijalizovani organi

Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, obezbijedi uspostavljanje jednog ili više tijela ili lica specijalizovanih za borbu protiv korupcije sprovođenjem zakona. Tom tijelu ili tijelima ili licima daje se potrebna nezavisnost, u skladu sa osnovnim načelima pravnog sistema odnosno države ugovornice, kako bi mogli da vrše svoje funkcije djelotvorno i bez ikakvog neprimjerenog uticaja. Ta lica ili službenici tog ili tih tijela treba da budu adekvatno obučeni za izvršavanje svojih zadataka i da raspoložu odgovarajućim sredstvima za to.

Član 37 Saradnja sa organima za sprovođenje zakona

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme odgovarajuće mjere da bi podstakla lica koja učestvuju ili su učestvovala u počinjavanju nekog krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom da daju informacije koje će koristiti nadležnim organima u svrhe vođenja istrage i izvođenja dokaza, te da pruže činjeničnu, konkretnu pomoć nadležnim organima koja može doprinijeti tome da se počinioци liše imovinske koristi stečene kriminalom i da dođe do povraćaja te koristi.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost da se, u slučajevima gdje to odgovara, predvidi blaža kazna za optuženo lice koje u znatnoj mjeri saraduje u istrazi ili krivičnom gonjenju krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom.
3. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost da se, u skladu sa osnovnim načelima njenog domaćeg prava, da imunitet od krivičnog gonjenja licu koje u znatnoj mjeri saraduje u istrazi ili krivičnom gonjenju za krivično djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom.
4. Ta lica su, *mutatis mutandis*, zaštićena kako je predviđeno u članu 32 ove Konvencije.
5. Kada lice iz stava 1 ovog člana koje se nalazi u jednoj državi ugovornici može u znatnoj mjeri saradivati sa nadležnim organima neke

druge države ugovornice, dotične države ugovornice mogu razmotriti mogućnost zaključenja sporazuma ili aranžmana, u skladu sa svojim domaćim pravom, u vezi sa potencijalnim pružanjem tretmana navedenog u stavu 2 i 3 ovog člana od strane druge države ugovornice.

Član 38 Saradnja između organa unutar države

Svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa svojim domaćim pravom, preduzme mjere potrebne da podstakne saradnju između svojih javnih organa, kao i svojih javnih funkcionera s jedne i svojih organa nadležnih za vođenje istrage i krivično gonjenje krivičnih djela sa druge strane. Ta saradnja može obuhvatiti:

- (a) obavještanje potonjih, na njihovu inicijativu, kada postoji osnovana sumnja da se vjeruje da je počinjeno neko krivično djelo utvrđeno u skladu sa članovima 15, 21 i 23 ove Konvencije; ili
- (b) pružanje, na zahtjev, svih potrebnih informacija potonjim organima.

Član 39 Saradnja organa unutar države i privatnog sektora

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzima mjere potrebne da, u skladu sa svojim domaćim pravom, podstiče saradnju domaćih istražnih organa i organa krivičnog gonjenja i subjekata iz privatnog sektora, posebno finansijskih institucija, u vezi sa pitanjima koja se odnose na počinjavanje krivičnih djela utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost podsticanja svojih državljana i drugih lica koja imaju prebivalište na njenoj teritoriji da prijavljuju domaćim istražnim organima i organima krivičnog gonjenja da je počinjeno krivično djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 40 **Bankarska tajna**

Svaka država ugovornica ima obavezu da obezbijedi da, u slučaju vođenja istrage u zemlji o krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, njen domaći pravni sistema ima na raspolaganju odgovarajuće mehanizme za prevazilaženje prepreka koje bi se mogle pojaviti zbog primjene propisa o bankarskoj tajni.

Član 41 **Krivična evidencija**

Svaka država ugovornica može usvojiti zakonske ili druge mjere potrebne da bi uzela u obzir, pod uslovima i u svrhe koje bude smatrala odgovarajućim, bilo koju raniju osuđujuću presudu donijetu protiv navodnog počinioca u nekoj drugoj državi u cilju korišćenja te informacije u krivičnom postupku koji se odnosi na krivično djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 42 **Nadležnost**

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da usvoji mjere potrebne za utvrđivanje svoje nadležnosti nad krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom:
 - (a) kada je krivično djelo počinjeno na teritoriji te države ugovornice; ili
 - (b) kada je krivično djelo počinjeno na brodu pod zastavom te države ugovornice ili na vazduhoplovu koji je registrovan po zakonima te države ugovornice u vrijeme kada je krivično djelo počinjeno.
2. Uz obavezu poštovanja člana 4 ove Konvencije, država ugovornica može takođe uspostaviti nadležnost za svako takvo krivično djelo:
 - (a) kada je krivično djelo počinjeno protiv državljanina te države ugovornice; ili

- (b) kada je krivično djelo počinio državljanin te države ugovornice ili lice bez državljanstva koje ima prebivalište na njoj teritoriji; ili
- (c) kada je krivično djelo jedno od krivičnih djela utvrđenih u skladu sa članom 23, stav 1 tačka (b) podtačka (ii), ove Konvencije, a počinjeno je izvan njene teritorije u cilju počinjanja krivičnog djela utvrđenog u skladu sa članom 23, stav 1 tačka (a) podtačka (i) ili (ii) ili tačka (b) podtačka (i), ove Konvencije na njoj teritoriji; ili
- (d) kada je krivično djelo počinjeno protiv te države ugovornice.

3. Za svrhe člana 44 ove Konvencije, svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme mjere potrebne kako bi uspostavila svoju nadležnost za krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom kada je navodni počinitelj prisutan na njoj teritoriji, a ona ne izručuje takvo lice samo zbog toga što je to lice njen državljanin.
4. Svaka država ugovornica može takođe preduzeti mjere potrebne za se uspostavi nadležnost za krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom kada je navodni počinitelj prisutan na njoj teritoriji, a ona ga ne izručuje.
5. Ako je država ugovornica koja vrši nadležnost shodno stavu 1 ili 2 ovog člana obaviještena ili je na neki drugi način saznala da neke druge države ugovornice sprovode istragu, vrše krivično gonjenje ili vode sudski postupak u pogledu istog ponašanja, nadležni organi tih država ugovornica imaju obavezu da se, gdje to odgovara, međusobno konsultuju u cilju koordiniranja djelovanja.
6. Ne dovodeći u pitanje norme opšteg međunarodnog prava, ova Konvencija ne isključuje vršenje bilo koje krivične nadležnosti koju država ugovornica uspostavi u skladu sa svojim domaćim pravom.

Poglavlje IV

Međunarodna saradnja

Član 43

Međunarodna saradnja

1. Države ugovornice imaju obavezu da sarađuju u krivičnim stvarima u skladu sa članovima 44 do 50 ove Konvencije. Gdje to odgovara i gdje je u skladu sa njihovim domaćim pravnim sistemom, države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost međusobne pomoći u istrazi i postupku u građanskim i upravnim stvarima koje se odnose na korupciju.
2. U pitanjima međunarodne saradnje, kada se smatra da je potrebna dvostruka inkriminacija, smatra se da je taj uslov ispunjen bez obzira na to da li se prema zakonima države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev neko krivično djelo nalazi u istoj kategoriji krivičnog djela ili da li se to krivično djelo određuje istom terminologijom kao prema zakonima države ugovornice koja upućuje zahtjev, ukoliko je ponašanje koje je u osnovi krivičnog djela za koje se traži pomoć krivično djelo prema zakonima obje države ugovornice.

Član 44

Izručenje

1. Ovaj član se primjenjuje na krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom kada je lice koje je predmet zahtjeva za izručenje na teritoriji države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev, pod uslovom da je krivično djelo za koje se traži izručenje kažnjivo po domaćem pravu i države ugovornice koja upućuje zahtjev i države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev.
2. Bez obzira na odredbe stava 1 ovog člana, država ugovornica po čijem zakonu je to moguće može odobriti izručenje lica za bilo koje krivično djelo obuhvaćeno ovom Konvencijom koje nije kažnjivo po njenom domaćem pravu.
3. Ukoliko zahtjev za izručenje obuhvata nekoliko zasebnih krivičnih djela od kojih se bar za jedno počinitelj može izručiti po ovom

članu, a za neka ne može iz razloga dužine kazne, ali su ta djela u vezi sa djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev može primjeniti ovaj član i u odnosu na ta krivična djela.

4. Smatra se da je svako krivično djelo na koje se primjenjuje ovaj član uključeno u ugovor o izručenju između država ugovornica kao krivično djelo za koja se počinitelj može izručiti. Države ugovornice preuzimaju obavezu da ta krivična djela uvrste u krivična djela za koja se počinitelj može izručiti u svakom ugovoru o izručenju koji međusobno zaključe. U slučaju kada koristi ovu Konvenciju kao osnovu za izručenje, država ugovornica, čiji zakon to dozvoljava, neće smatrati bilo koje krivično djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom za političko krivično djelo.
5. Ukoliko država ugovornica koja izručenje uslovljava postojanjem ugovora primi zahtjev za izručenje od neke druge države ugovornice s kojom nema ugovor o izručenju, ta država ugovornica može ovu Konvenciju smatrati pravnim osnovom za izručenje u pogledu bilo kog krivičnog djela na koji se ovaj član primjenjuje.
6. Država ugovornica koja izručenje uslovljava postojanjem ugovora ima obavezu:
 - (a) da prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja ili pristupanju ovoj Konvenciji obavijesti Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o tome da li će ovu Konvenciju smatrati pravnim osnovom za saradnju u izručenju sa drugim državama ugovornicama ove Konvencije; i
 - (b) da, ukoliko ovu Konvenciju ne smatra pravnim osnovom za saradnju u izručenju, nastoji, gdje to odgovara, da zaključi ugovore o izručenju sa drugim državama ugovornicama ove Konvencije kako bi sprovedila ovaj član.
7. Države ugovornice koje ne uslovljavaju izručenje postojanjem ugovora priznaju krivična djela na koja se odnosi ovaj član kao krivična djela za koja mogu međusobno vršiti izručenje.
8. Izručenje mora da se vrši po uslovima koji su predviđeni u domaćem pravu države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev ili primjen-

- ljivim ugovorima o izručenju, uključujući, između ostalog, uslove u pogledu zahtjeva o minimalnoj kazni da bi se izvršilo izručenje i osnov po kojem država kojoj se upućuje zahtjev može odbiti da izvrši izručenje.
9. Uz obavezu da poštuju svoje domaće pravo, države ugovornice imaju obavezu da nastoje da ubrzaju postupak za izručenje i pojednostave zahtjeve u pogledu dokaza u vezi sa njim u odnosu na bilo koje krivično djelo na koje se primenjuje ovaj član.
 10. Uz obavezu da poštuje odredbe domaćeg prava i ugovora o izručenju koje je zaključila, država kojoj se upućuje zahtjev, kada se uvjeri da je to opravdano i hitno s obzirom na okolnosti, na traženje države koja upućuje zahtjev, može staviti u pritvor lice čije se izručenje traži i koje se nalazi na njenoj teritoriji ili preduzeti druge odgovarajuće mjere kako bi obezbijedila njegovo prisustvo prilikom postupka izručenja.
 11. Ukoliko država ugovornica na čijoj se teritoriji nađe navodni počinilac ne izruči to lice u vezi s nekim krivičnim djelom na koje se odnosi ovaj član isključivo na osnovu toga što je to lice njen državljanin, ta država ugovornica je obavezna da, na zahtjev države ugovornice koja traži izručenje, podnese taj slučaj bez neopravdanog odlaganja svojim nadležnim organima u cilju krivičnog gonjenja. Ti organi obavezni su da donose odluke i vode postupak na isti način kao i kada je u pitanju bilo koje drugo teško krivično djelo po domaćem pravu te države ugovornice. Predmetne države ugovornice međusobno saraduju, naročito u proceduralnim i dokaznim aspektima, kako bi se obezbijedila efikasnost takvog krivičnog gonjenja.
 12. Kad god je državi ugovornici dozvoljeno po njenom domaćem pravu da izruči ili na drugi način preda svog državljanina samo pod uslovom da to lice bude vraćeno u tu državu ugovornicu na izdržavanje kazne izrečene kao rezultat suđenja ili postupka za koji je traženo izručenje ili predaja tog lica, a ta država ugovornica i država ugovornica koja traži izručenje tog lica su saglasne sa takvom opcijom i drugim uslovima koje mogu smatrati odgovarajućim, to uslovno izručenje ili predaja je dovoljno za ispunjenje obaveze navedene u stavu 11 ovog člana.
 13. Ukoliko izručenje koje se traži u cilju izvršenja kazne bude odbijeno zbog toga što je traženo lice državljanin države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev, ta država ugovornica ima obavezu da, ukoliko to dozvoljava njeno domaće pravo i u skladu sa uslovima koje to pravo propisuje, na zahtjev države ugovornice koja upućuje zahtjev, razmotri mogućnost izvršenja kazne ili preostalog dijela kazne izrečene po domaćem pravu države ugovornice koja upućuje zahtjev.
 14. Bilo kom licu protiv kojeg se vodi postupak u vezi sa bilo kojim krivičnim djelom na koje se odnosi ovaj član garantuje se pravično postupanje u svim fazama postupka, uključujući uživanje svih prava i garancija predviđenih domaćim pravom države ugovornice na čijoj se teritoriji to lice nalazi.
 15. Nijedna odredba ove Konvencije ne smije se tumačiti kao da uvođi obavezu izručenja ukoliko država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima suštinske razloge da vjeruje da je zahtjev podniet u cilju progona ili kažnjavanja nekog lica po osnovu njegovog pola, rase, vjeroispovijesti, državljanstva, etničkog porijekla ili političkog ubjeđenja ili da bi udovoljavanje tom zahtjevu bilo štetno za položaj tog lica iz bilo kojeg od tih razloga.
 16. Države ugovornice ne smiju da odbiju zahtjev za izručenje samo na osnovu toga što se smatra da predmetno krivično djelo uključuje i fiskalne stvari.
 17. Prije odbijanja izručenja država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima obavezu da se konsultuje, gdje to odgovara, sa državom ugovornicom koja upućuje zahtjev kako bi joj pružila maksimalnu mogućnost da iznese svoje mišljenje i pruži informacije relevantne za navode koje iznosi.
 18. Države ugovornice imaju obavezu da nastoje da zakluče bilateralne i multilateralne sporazume ili aranžmane o izručenju ili u cilju poboljšanja njegove djelotvornosti.

Član 45 Premještanje osuđenih lica

Države ugovornice mogu razmotriti mogućnost zaključenja bilateralnih ili multilateralnih sporazuma ili aranžmana o prebacivanju na svoju teritoriju lica osuđenih na kaznu zatvora ili druge oblike lišenja slobode zbog krivičnih djela utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom kako bi ista mogla tamo da završe izdržavanje kazne.

Član 46 Uzajamna pravna pomoć

1. Države ugovornice imaju obavezu da jedna drugoj pružaju najširu moguću pravnu pomoć u pogledu istraga, krivičnog gonjenja i sudskih postupaka u vezi s krivičnim djelima koja obuhvata ova Konvencija.
2. Uzajamna pravna pomoć pruža se u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa relevantnim zakonima, ugovorima, sporazumima i aranžmanima države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev, u pogledu istraga, krivičnog gonjenja i sudskih postupaka u odnosu na krivična djela za koja se neko pravno lice u državi ugovornici koja upućuje zahtjev može smatrati odgovornim u skladu sa članom 26 ove Konvencije.
3. Uzajamna pravna pomoć koja se pruža u skladu sa ovim članom može se zatražiti za bilo koju od sljedećih svrha:
 - (a) uzimanje dokaza ili izjave od lica;
 - (b) uručenje sudskih dokumenata;
 - (c) izvršenje pretresa i zapljene, kao i zamrzavanje;
 - (d) ispitivanje predmeta i lokacija;
 - (e) pružanje informacija, dokaznog materijala i davanje stručne ocjene;
 - (f) pribavljanje originala ili ovjerenih kopija relevantnih dokumenata i spisa, uključujući državne, bankarske, finansijske i poslovne spise ili spise preduzeća;

- (g) identifikovanje ili praćenje imovinske koristi stečene kriminalom, imovine, oruđa ili drugih stvari za potrebe izvođenja dokaza;
 - (h) olakšavanje dobrovoljnog pojavljivanja lica u državi ugovornici koja upućuje zahtjev;
 - (i) svaku drugu vrstu pomoći koja nije u suprotnosti sa domaćim pravom države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev;
 - (j) identifikovanje, zamrzavanje i praćenje imovinske koristi stečene kriminalom u skladu sa odredbama Poglavlja V ove Konvencije;
 - (k) povraćaj sredstava u skladu sa odredbama Poglavlja V ove Konvencije.
4. Ne dovodeći u pitanje domaće pravo, nadležni organi države ugovornice mogu, bez prethodnog zahteva, prenijeti informacije koje se odnose na krivične stvari nadležnom organu druge države ugovornice kada vjeruju da bi te informacije mogle pomoći tom organu u preduzimanju ili uspješnom okončanju istrage i krivičnog postupka ili dovesti do zahtjeva koji bi potonja država ugovornica mogla formulisati shodno ovoj Konvenciji.
 5. Prenošnje informacija shodno stavu 4 ovog člana ne smije dovoditi u pitanje istragu i krivični postupak u državi nadležnih organa koji pružaju te informacije. Nadležni organi koji primaju informacije dužni su da se pridržavaju uslova da pomenute informacije ostanu povjerljive, bar privremeno, ili uslova ograničenja u pogledu njihovog korišćenja. Međutim, to ne sprečava državu ugovornicu koja ih primi da u svom postupku objelodani informacije koje su oslobođajuće za optuženo lice. U tom slučaju, država ugovornica koja primi informacije obavještava prije takvog objelodanjivanja državu ugovornicu koja je dostavila informacije i, ukoliko se to traži, konsultuje se sa državom ugovornicom koja je dostavila informacije. Ukoliko, u izuzetnom slučaju, prethodno obavještavanje nije moguće, država ugovornica koja je primila informacije bez odlaganja obavještava o takvom objelodanjivanju državu ugovornicu koja je dostavila informacije.

6. Odredbe ovog člana ne utiču na obaveze po bilo kom drugom bilateralnom ili multilateralnom ugovoru kojim se, u cjelosti i djelimično, reguliše ili će se regulisati uzajamna pravna pomoć.
7. Stavovi 9 do 29 ovog člana primjenjuju se na zahtjeve upućene shodno ovom članu ukoliko predmetne države ugovornice nisu vezane nekim ugovorom o uzajamnoj pravnoj pomoći. Ukoliko su te države ugovornice vezane takvim ugovorom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe tog ugovora osim ako se države ugovornice ne saglase da primjenjuju stavove 9 do 29 ovog člana umjesto pomenutih odredbi. Države ugovornice se snažno podstiču da primjenjuju ove stavove ukoliko one olakšavaju saradnju.
8. Države ugovornice ne smiju odbiti da pruže uzajamnu pravnu pomoć shodno ovom članu po osnovu bankarske tajne.
9. (a) U odgovoru na zahtjev za pomoć shodno ovom članu u odsustvu dvostruke inkriminacije, država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima obavezu da uzme u obzir ciljeve ove Konvencije, izložene u članu 1;
- (b) Države ugovornice mogu odbiti da pruže pomoć shodno ovom članu po osnovu odsustva dvostruke inkriminacije. Međutim, država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima obavezu da pruži pomoć koja ne uključuje prinudnu mjeru, tamo gdje je to u skladu sa osnovnim konceptom njenog pravnog sistema. Takva pomoć se može odbiti kada zahtjevi obuhvataju stvari *de minimis* prirode ili stvari u vezi sa kojima su tražena saradnja ili pomoć raspoloživi shodno drugim odredbama ove Konvencije;
- (c) Svaka država ugovornica može da razmotri mogućnost usvajanja mjera potrebnih da joj se omogući širi obim pomoći shodno ovom članu u odsustvu dvostruke inkriminacije.
10. Lice koje se nalazi u pritvoru ili izdržava kaznu zatvora na teritoriji jedne države ugovornice, čije se prisustvo traži u drugoj državi ugovornici u cilju identifikacije, svedočenja ili pružanja pomoći na drugi način u pribavljanju dokaza u cilju istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka u vezi sa krivičnim djelima obuhvaćenim

ovom Konvencijom, može biti prebačeno u drugu državu ugovornicu ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- (a) da to lice slobodno da svoju svjesnu saglasnost;
- (b) da se nadležni organi obje države ugovornice saglase, uz to da se ispune uslovi koje te države ugovornice mogu smatrati odgovarajućim.

11. Za svrhe stava 10 ovog člana:

- (a) država ugovornica u koju je lice prebačeno mora imati ovlaštenje i obavezu da prebačeno lice drži u pritvoru osim ako država ugovornica iz koje je to lice prebačeno ne zahtjeva drugačije ili da drugačije ovlaštenje;
- (b) država ugovornica u koju je lice prebačeno bez odlaganja izvršava svoju obavezu da vrati lice u pritvor države ugovornice iz koje je lice prebačeno kako je unaprijed dogovoreno ili kako je drugačije dogovoreno između nadležnih organa obje države ugovornice;
- (c) država ugovornica u koju je lice prebačeno ne smije tražiti od države ugovornice iz koje je lice prebačeno da pokrene postupak za izručenje u cilju vraćanja tog lica;
- (d) prebačenom licu se priznaje vrijeme provedeno u pritvoru u državi u koju je prebačeno za izdržavanje kazne koju izdržava u državi iz koje je prebačeno.

12. Ukoliko se država ugovornica iz koje neko lice treba da bude prebačeno u skladu sa stavovima 10 i 11 ovog člana sa tim ne saglasi, to lice, bez obzira na to kojeg je državljanstva, ne smije biti krivično gonjeno, držano u pritvoru, kažnjeno ili podvrgnuto bilo kakvom drugom ograničenju lične slobode na teritoriji države u koju je prebačeno u vezi sa činjenjima, nečinjenjima ili osuđujućim presudama koje su prethodile napuštanju teritorije države iz koje je prebačeno.

13. Svaka država ugovornica ima obavezu da odredi centralni organ koji ima odgovornost i ovlaštenje da prima zahtjeve za uzajamnu pravnu pomoć, te ili da postupa po njima ili da ih dostavlja nadležnim organima na izvršenje. Tamo gdje država ugovornica ima poseban region ili teritoriju sa posebnim sistemom uzajamne pravne pomoći, ta država može odrediti zaseban centralni organ da ima istu funkciju za taj region ili teritoriju. Centralni organi obezbjeđuju brzo i pravilno izvršenje ili dostavu primljenih zahtjeva. Tamo gde centralni organ dostavlja zahtev nadležnom organu na izvršenje, centralni organ ima obavezu da podstiče nadležni organ da brzo i pravilno postupi po zahtjevu. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavještava se o centralnom organu određenom u tu svrhu prilikom deponovanja od strane svake države ugovornice instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju ovoj Konvenciji. Zahtjevi za uzajamnu pravnu pomoć ili bilo kakvo saopštenje u vezi s tim dostavljaju se centralnim organima koje odrede države ugovornice. Ovaj uslov ne smije da dovodi u pitanje prava države ugovornice da traži da joj takvi zahtjevi i saopštenja budu upućeni diplomatskim kanalima a, u hitnim okolnostima, kada su države ugovornice sa tim saglasne, po mogućnosti preko Međunarodne organizacije kriminalističke policije.

14. Zahtjevi se podnose pismeno ili, gdje je to moguće, uz pomoć bilo kog sredstva kojim se može proizvesti zapis u pisanom obliku, na jeziku koji je prihvatljiv za državu ugovornicu kojoj se upućuje zahtjev, pod uslovima koji toj državi ugovornici omogućuju da utvrdi vjerodostojnost zahtjeva. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavještava se o tome koji jezik ili jezici su prihvatljivi za svaku državu ugovornicu prilikom deponovanja njenih instrumenata o ratifikaciji, odobrenju, prihvatanju ili pristupanju Konvenciji. U hitnim okolnostima i kada se države ugovornice s tim saglase, zahtjevi se mogu podnijeti usmeno, ali se odmah moraju potvrditi u pisanoj formi.

15. Zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć sadrži:

- (a) identitet organa koji podnosi zahtjev;
- (b) predmet i prirodu istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka na koji se zahtjev odnosi i naziv i funkcije organa koji sprovodi istragu, krivično gonjenje ili sudski postupak;

- (c) sažet pregled relevantnih činjenica, osim kada je riječ o zahtjevima za uručenje sudskih dokumenata;
- (d) opis tražene pomoći i pojedinosti o bilo kom postupku koji država ugovornica koja upućuje zahtjev želi se primijeni;
- (e) kada je moguće, identitet, lokaciju i državljanstvo predmetnog lica; i
- (f) svrhu zbog koje se traže dokazi, informacije ili preduzimanje radnje.

16. Država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev može tražiti dodatne informacije kada to smatra neophodnim u cilju izvršenja zahtjeva shodno svom domaćem pravu ili kada se time može olakšati takvo izvršenje.

17. Zahtjev se izvršava u skladu sa domaćim pravom države ugovornice kojoj se upućuje i, u mjeri u kojoj to nije u suprotnosti sa njenim domaćim pravom i kada je to moguće, u skladu sa postupcima navedenim u zahtjevu.

18. Kadgod je moguće i u skladu sa osnovnim načelima domaćeg prava, kada se neko lice nalazi na teritoriji države ugovornice i treba da bude saslušano kao svedok ili vještak od strane sudskih organa druge države ugovornice, prva država ugovornica može, na zahtjev druge, dozvoliti da se saslušanje obavi putem video prenosa ukoliko nije moguće ili poželjno da se lice o kojem je riječ lično pojavi na teritoriji države ugovornice koja upućuje zahtjev. Države ugovornice se mogu dogovoriti da saslušanje obavi sudski organ države ugovornice koja upućuje zahtjev uz prisustvo sudskog organa države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev.

19. Država ugovornica koja upućuje zahtjev neće, bez prethodne saglasnosti države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev, dostaviti ili koristiti informacije ili dokaze koje je dobila od države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev za potrebe istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka osim onih koje je navela u zahtjevu. Nijedna odredba ovog stava ne sprečava državu ugovornicu koja upućuje zahtjev da u svom postupku objelodani informacije ili dokaze koji

- su oslobađajući za optuženo lice. U potonjem slučaju, država ugovornica koja upućuje zahtjev obavještava, prije takvog objelodanjivanja, državu ugovornicu kojoj se upućuje zahtjev i, ukoliko se to traži, konsultuje se sa njom o tome. Ukoliko, u nekom izuzetnom slučaju, obavještenje unaprijed nije moguće, država ugovornica koja upućuje zahtjev obavještava bez odlaganja državu ugovornicu kojoj se upućuje zahtjev o takvom objelodanjivanju.
20. Država ugovornica koja upućuje zahtjev može zahtjevati da država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev čuva kao povjerljive činjenice i suštinu zahtjeva, sem u mjeri u kojoj je to neophodno da se udovolji zahtjevu. Ukoliko država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ne može da ispuni uslov povjerljivosti, ona ima obavezu da o tome odmah obavijesti državu ugovornicu koja upućuje zahtjev.
21. Uzajamna pravna pomoć se može odbiti:
- ukoliko zahtjev nije podnijet u skladu sa odredbama ovog člana;
 - ukoliko država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev smatra da postoji vjerovatnoća da bi udovoljenje zahtjevu bilo na štetu njenog suvereniteta, bezbjednosti, javnog reda ili drugih suštinskih interesa;
 - ukoliko bi organima države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev bilo zabranjeno po domaćem pravu da preduzmu traženu radnju u pogledu bilo kojeg sličnog krivičnog djela da je takvo djelo bilo predmet istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka u njihovoj nadležnosti.
 - ukoliko bi udovoljenje zahtjevu bilo u suprotnosti sa pravnim sistemom države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev u dijelu koji se odnosi na uzajamnu pravnu pomoć.
22. Države ugovornice ne mogu odbiti zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć isključivo na osnovu toga što se smatra da krivično djelo obuhvata i fiskalne stvari.
23. Za svako odbijanje da se pruži uzajamna pravna pomoć moraju se navesti razlozi.
24. Država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima obavezu da udovolji zahtjevu za uzajamnu pravnu pomoć što je prije moguće i da, koliko je maksimalno moguće, uzme u obzir eventualne krajnje rokove koje je predložila država ugovornica koja upućuje zahtjev, a za koje su navedeni razlozi, po mogućnosti u samom zahtjevu. Država ugovornica koja upućuje zahtjev može podnijeti razumne zahtjeve za obavještenje o stanju i toku mjera koje je preduzela država ugovornica kojoj je upućen zahtjev radi udovoljenja njenom zahtjevu. Država ugovornica kojoj je upućen zahtjev ima obavezu da odgovori na razumne zahtjeve države ugovornice koja je uputila zahtjev, koji se odnose na stanje i tok postupka preduzetog u vezi sa zahtjevom. Država ugovornica koja je uputila zahtjev odmah obavještava državu ugovornicu kojoj je upućen zahtjev kada tražena pomoć više nije potrebna.
25. Država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev može odložiti pružanje uzajamne pravne pomoći na osnovu toga da bi ta pomoć ometala istragu, krivično gonjenje ili sudski postupak koji je u toku.
26. Prije odbijanja zahtjeva po stavu 21 ovog člana ili odlaganja pružanja pomoći po stavu 25 ovog člana, država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima obavezu da se konsultuje sa državom ugovornicom koja upućuje zahtjev da bi se razmotrilo da li se pomoć može pružiti pod uslovima koje ona smatra neophodnim. Ukoliko država ugovornica koja upućuje zahtjev prihvati pomoć pod tim uslovima, ona će ispuniti te uslove.
27. Ne dovodeći u pitanje primjenu stava 12 ovog člana, svjedok, vještak ili drugo lice koje, na zahtjev države ugovornice koja upućuje zahtjev, pristane da obezbijedi dokaze u postupku ili da pomogne u istrazi, krivičnom gonjenju ili sudskom postupku na teritoriji države ugovornice koja upućuje zahtjev, ne smije biti krivično gonjeno, stavljeno u pritvor, kažnjeno ili izloženo bilo kakvom drugom ograničenju lične slobode na toj teritoriji zbog činjenja, nečinjenja ili osuđujućih presuda iz perioda prije napuštanja teritorije države ugovornice kojoj je upućen zahtjev. Takav bezbjedan tretman prestaje kada svjedok, vještak ili drugo lice koje, u periodu od petnaest uzastopnih dana ili bilo kom periodu o kome se dogovore države ugovornice, računajući od datuma kada sudski organi službeno obavijeste to lice da njegovo prisustvo više nije potrebno, pošto je

imalo priliku da otputuje, ipak svojevrijedno ostane na teritoriji države ugovornice koja upućuje zahtjev ili se, pošto je napustilo tu teritoriju, na nju svojom voljom vrati.

28. Redovne troškove udovoljenja zahtjevu pokriva država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev osim ako se predmetne države ugovornice ne sporazumiju drugačije. Ukoliko su potrebni ili će biti potrebni znatniji ili vanredni troškovi da bi se udovoljilo zahtjevu, države ugovornice imaju obavezu da se konsultuju da bi utvrdile uslove pod kojima će se zahtjevu udovoljiti, kao i način na koji će se pokriti troškovi.
29. Država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev:
- (a) dostavlja državi ugovornici koja upućuje zahtjev kopije vladinih spisa, dokumenata ili informacija koje su u njenom posjedu, a koji su po njenom domaćem pravu na raspolaganju javnosti;
 - (b) može, po svom nahodjenju, dostaviti državi ugovornici koja upućuje zahtjev, u cjelosti ili djelimično, ili pod uslovima koje smatra prikladnim, kopije bilo kojih vladinih spisa, dokumenata ili informacija koje su u njenom posjedu, a koje, po njenom domaćem pravu, nisu dostupne javnosti;
30. Države članice imaju obavezu da, po potrebi, razmotre mogućnost zaključenja bilateralnih ili multilateralnih sporazuma ili aranžmana koji bi poslužili ciljevima, praktičnoj primjeni ili poboljšanju odredaba ovog člana.

Član 47

Prenošenje krivičnog postupka

Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost međusobnog prenošenja postupka u cilju krivičnog gonjenja za djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom u slučajevima gdje se smatra da je takvo prenošenje u interesu odgovarajućeg sprovođenja pravde, naročito u slučajevima koji uključuju više jurisdikcija u cilju koncentracije krivičnog gonjenja.

Član 48

Saradnja u sprovođenju zakona

1. Države ugovornice imaju obavezu da međusobno tijesno saraduju, saglasno svojim domaćim pravnim i upravnim sistemima, radi poboljšanja djelotvornosti sprovođenja zakona u cilju borbe protiv krivičnih djela koje obuhvata ova Konvencija. Države ugovornice imaju obavezu, naročito, da preduzimaju djelotvorne mjere u cilju:
 - (a) unaprjeđenja i, gdje je to potrebno, uspostavljanja kanala komunikacije između njihovih nadležnih organa, agencija i službi radi olakšavanja bezbjedne i što brže razmjene informacija koje se odnose na sve aspekte krivičnih djela obuhvaćenih ovom Konvencijom, uključujući, ukoliko to predmetne države ugovornice smatraju prikladnim, i povezanost sa drugim kriminalnim djelatnostima;
 - (b) saradnje sa drugim državama ugovornicama u vođenju istrage u vezi sa krivičnim djelima obuhvaćenim ovom Konvencijom koja se odnosi na:
 - (i) identitet, boravište i djelatnosti lica osumnjičenih za učestće u takvim krivičnim djelima ili lociranje drugih lica na koje se to odnosi;
 - (ii) kretanje imovinske koristi stečene kriminalom ili imovine koja potiče od počinjavanja takvih krivičnih djela;
 - (iii) kretanje imovine, opreme ili drugih sredstava korišćenih ili koja se namjeravaju koristiti u vršenju takvih krivičnih djela;
 - (c) obezbjeđenja, gdje to odgovara, neophodnih elemenata ili količina supstanci za potrebe analize ili istrage;
 - (d) razmjene, gdje to odgovara, informacija sa drugim državama ugovornicama koje se odnose na konkretna sredstva i metode korišćene za izvršenje krivičnih djela obuhvaćenih ovom Konvencijom, uključujući korišćenje lažnog identiteta, falsifikovane, izmjenjene ili lažne dokumente i druga sredstva za prikrivanje djelatnosti;

- (e) olakšavanja djelotvorne koordinacije između njihovih nadležnih organa, agencija i službi i unapređenje razmjene službenika i drugih stručnjaka, uključujući, uz poštovanje bilateralnih sporazuma ili aranžmana između predmetnih država ugovornica, postavljanje službenika za vezu;
- (f) razmjene informacija i koordinacije upravnih i drugih mjera preduzetih po potrebi u cilju što bržeg utvrđivanja krivičnih djela obuhvaćenih ovom Konvencijom.
2. U cilju primjene ove Konvencije, države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost zaključenja bilateralnih ili multilateralnih sporazuma ili aranžmana o neposrednoj saradnji njihovih organa za sprovođenje zakona, a tamo gdje takvi sporazumi ili aranžmani već postoje, mogućnost njihove izmjene i dopune. Ukoliko takvi sporazumi ili aranžmani između predmetnih država ugovornica ne postoje, države ugovornice mogu ovu Konvenciju smatrati osnovom za međusobnu saradnju u sprovođenju zakona u odnosu na krivična djela obuhvaćena ovom Konvencijom. Kadgod to odgovara, države ugovornice imaju obavezu da u potpunosti koriste sporazume ili aranžmane, uključujući međunarodne ili regionalne organizacije, u cilju unaprjeđenja saradnje između svojih organa za sprovođenje zakona.
3. Države ugovornice imaju obavezu da nastoje da u okviru svojih mogućnosti sarađuju u reagovanju na krivična djela obuhvaćena ovom Konvencijom koja su počinjena korišćenjem savremene tehnologije.

Član 49 **Zajedničke istrage**

Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost zaključenja bilateralnih ili multilateralnih sporazuma ili aranžmana kojima predmetni nadležni organi, u odnosu na stvari koje podliježu istrazi, krivičnom gonjenju ili sudskom postupku u jednoj ili u više država, mogu osnivati zajednička istražna tijela. U odsustvu takvih sporazuma ili aranžmana, zajedničke istrage se mogu preduzimati na osnovu dogovora od slučaja do slučaja. Države ugovornice na koje se to odnosi imaju obavezu da obezbijede da se u potpunosti poštuje suverenitet države ugovornice na čijoj teritoriji treba da se sprovede istraga.

Član 50 **Posebne istražne tehnike**

1. Da bi borba protiv korupcije bila djelotvorna, svaka država ugovornica ima obavezu da, u mjeri u kojoj to dozvoljavaju osnovna načela njenog domaćeg pravnog sistema i u skladu sa uslovima utvrđenim u njenom domaćem pravu, preduzima mjere potrebne da, u granicama svojih mogućnosti, omogući svojim nadležnim organima odgovarajuće korišćenje kontrolisane isporuke i, tamo gdje to smatra prikladnim, drugih posebnih tehnika istrage, kao što su elektronsko praćenje ili drugi oblici praćenja i tajne operacije, na svojoj teritoriji, kao i da omogući korišćenje u sudu dokaza koji iz toga proisteknu.
2. U cilju sprovođenja istrage o krivičnim djelima obuhvaćenim ovom Konvencijom, države ugovornice se podstiču da zakluče, kada je to potrebno, odgovarajuće bilateralne ili multilateralne sporazume ili aranžmane o korišćenju takvih posebnih tehnika istrage u sklopu saradnje na međunarodnom nivou. Takvi sporazumi ili aranžmani zaključuju se i sprovode uz puno poštovanje načela suverene ravnopravnosti država i primjenjuju se u strogoj saglasnosti sa uslovima tih sporazuma ili aranžmana.
3. U odsustvu sporazuma ili aranžmana pomenutih u stavu 2 ovog člana, odluke o korišćenju takvih posebnih tehnika istrage na međunarodnom nivou donose se po principu od slučaja do slučaja i mogu, kada je to neophodno, uzeti u obzir finansijske aranžmane i dogovore u pogledu vršenja jurisdikcije od strane država ugovornica na koje se to odnosi.
4. Odluke o korišćenju kontrolisane isporuke na međunarodnom nivou mogu, uz saglasnost odnosnih država ugovornica, obuhvatiti metode kao što je presretanje i omogućavanje da roba i novčana sredstva nesmetano nastave kretanje ili da budu uklonjeni ili zamiñeni u cjelosti ili djelimično.

Poglavlje V

Povraćaj dobara

Član 51 Opšta odredba

Vraćanje dobara u skladu sa ovim Poglavljem osnovno je načelo ove Konvencije, a države ugovornice imaju obavezu da u tom pogledu međusobno sarađuju i pruže pomoć jedna drugoj u najvećoj mogućoj mjeri.

Član 52 Sprečavanje i otkrivanje transfera imovinske koristi stečene kriminalom

1. Ne dovodeći u pitanje član 14 ove Konvencije, svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme mjere potrebne, u skladu sa svojim domaćim pravom, da od finansijskih institucija pod njenom nadležnošću zahtijeva da provjere identitet komitenata, preduzmu razumne korake radi utvrđivanja identiteta stvarnog vlasnika sredstava deponovanih na računima u velikim iznosima i da sprovedu pojačanu kontrolu računa koji se traže ili vode od strane ili u ime pojedinaca kojima su povjerene ili su bile povjerene istaknute javne funkcije ili članova njihove porodice i bliskih saradnika. Takva pojačana kontrola mora biti razumno usmjerena na otkrivanje sumnjivih transakcija u cilju prijave nadležnim organima i ne treba da se tumači tako da obeshrabruje ili zabranjuje finansijskim institucijama da posluju sa bilo kojim legitimnim komitentom.
2. Da bi se olakšala primjena mjera predviđenih u stavu 1 ovog člana, svaka država ugovornica ima obavezu da, u skladu sa svojim domaćim pravom i rukovodeći se relevantnim inicijativama regionalnih, međuregionalnih i multilateralnih organizacija u cilju sprječavanja pranja novca:
 - (a) izda uputstva koja se odnose na kategorije fizičkih ili pravnih lica u odnosu na čije račune će se od finansijskih institucija pod njenom nadležnošću očekivati da vrše pojačanu kontrolu, kao i vrste računa i transakcija na koje treba naročito da obrate pa-

žnju, uključujući pravilno otvaranje i vođenje računa i mjere koje treba da preduzmu u vezi sa vođenjem evidencije o tim računima; i

- (b) gdje to odgovara, obavještava finansijske institucije pod svojom nadležnošću, na zahtjev neke druge države ugovornice ili na svoju inicijativu, o identitetu pojedinih fizičkih ili pravnih lica u odnosu na čije račune će se od takvih institucija očekivati da vrše pojačanu kontrolu, pored onih koje finansijske institucije mogu drugačije identifikovati.
3. U kontekstu stava 2 (a) ovog člana, svaka država ugovornica ima obavezu da preduzima mjere kako bi obezbjedila da njene finansijske institucije vode adekvatnu evidenciju, tokom odgovarajućeg vremenskog perioda, o računima i transakcijama lica iz stava 1 ovog člana, koja treba da sadrži najmanje podatke koji se odnose na identitet komitenta i, ukoliko je to moguće, stvarnog vlasnika.
4. U cilju sprječavanja i otkrivanja transfera imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, svaka država ugovornica ima obavezu da sprovede odgovarajuće i djelotvorne mjere da bi sprečavala, uz pomoć svojih regulatornih i nadzornih organa, osnivanje banaka koje nisu fizički prisutne i nisu filijale neke uređene finansijske grupe. Štaviše, države ugovornice mogu razmotriti mogućnost da od svojih finansijskih institucija zatraže da odbiju da uspostave ili nastave korespondentske bankarske odnose sa takvim institucijama i da vode računa o tome da ne uspostavljaju odnose sa stranim finansijskim institucijama koje dozvoljavaju da njihove račune koriste banke koje nisu fizički prisutne i nisu filijale neke uređene finansijske grupe.
5. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost da, u skladu sa svojim domaćim pravom, uspostavi djelotvorne sisteme za objelodanjivanje finansijskih podataka za odgovarajuće javne funkcionere i da predvidi odgovarajuće sankcije za nepoštovanje. Svaka država ugovornica takođe ima obavezu da razmotri mogućnost preduzimanja mjera potrebnih kako bi se njenim nadležnim organima omogućilo da dijele ove informacije s nadležnim organima u drugim državama ugovornicama kada je potrebno sprovesti istragu, postaviti zahtjev i izvršiti povraćaj imovinske koristi stečene počinjavanjem krivičnih djela utvrđenih ovom Konvencijom.

6. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost preduzimanja mjera potrebnih, u skladu sa njenim domaćim pravom, kako bi se od odgovarajućih javnih funkcionera koji imaju udio ili pravo potpisa ili neko drugo ovlaštenje u odnosu na finansijski račun u stranoj zemlji, da prijave takav odnos odgovarajućim organima i da vode odgovarajuću evidenciju o takvim računima. Takvim mjerama moraju se predvidjeti i odgovarajuće sankcije u slučaju nepoštovanja.

Član 53

Mjere za neposredan povraćaj imovine

U skladu sa svojim domaćim pravom, svaka država ugovornica ima obavezu da:

- (a) preduzima mjere potrebne da se drugoj državi ugovornici omogući da pokrene građansku parnicu u njenim sudovima radi utvrđivanja prava svojine ili vlasništva nad imovinom stečenom putem počinjavanja krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom;
- (b) preduzima mjere potrebne da se njenim sudovima omogući da nalože onima koji su počinili krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom da plate kompenzaciju ili naknadu štete drugoj državi ugovornici kojoj je pričinjena šteta tim krivičnim delima; i
- (c) preduzima mjere potrebne da se njenim sudovima ili nadležnim organima omogući, kada moraju da donesu odluku o konfiskaciji, da uvažavaju zahtjev neke druge države ugovornice kao legitimnog vlasnika imovine stečene putem počinjavanja krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 54

Mehanizmi za povraćaj imovine putem međunarodne saradnje u konfiskaciji

1. U cilju pružanja uzajamne pravne pomoći po članu 55 ove Konvencije u vezi sa imovinom stečenom putem počinjavanja ili uključenosti u počinjavanje krivičnog djela utvrđenog u skladu sa ovom

Konvencijom, svaka država ugovornica ima obavezu da u skladu sa svojim domaćim pravom:

- (a) preduzima mjere potrebne da se njenim nadležnim organima omogući da sprovedu nalog za konfiskaciju koji je izdao sud neke druge države ugovornice;
 - (b) preduzima mjere potrebne da se njenim nadležnim organima omogući, tamo gdje imaju sudsku nadležnost, da nalože konfiskaciju takve imovine stranog porijekla donošenjem presude o krivičnom djelu pranja novca ili drugom krivičnom djelu koje može biti u okvirima njene nadležnosti, ili putem drugih postupaka predviđenih njenim domaćim pravom; i
 - (c) razmotri mogućnost preduzimanja mjera potrebnih da se omogući konfiskacija takve imovine bez osuđujuće krivične presude u slučajevima u kojima se počinitelj ne može krivično goniti zbog smrti, bjekstva ili odsustva ili u drugim odgovarajućim slučajevima.
2. Da bi pružila uzajamnu pravnu pomoć na zahtjev upućen po stavu 2 člana 55 ove Konvencije, svaka država ugovornica ima obavezu da u skladu sa svojim domaćim pravom:
 - (a) preduzima mjere potrebne da se njenim nadležnim organima omogući da zamrznu ili zaplijene imovinu nakon što sud ili nadležni organ države ugovornice koja je uputila zahtjev izdaju nalog o zamrzavanju ili zaplijeni kojim se pruža razumna osnova državi ugovornici kojoj je upućen zahtjev da vjeruje da postoji dovoljno osnova za preduzimanje takvih radnji i da bi imovina na kraju bila predmet naloga za konfiskaciju u smislu ciljeva stava 1 (a) ovog člana;
 - (b) preduzima mjere potrebne da se njenim nadležnim organima omogući da zamrznu ili zaplijene imovinu na zahtjev koji pruža razumnu osnovu državi ugovornici kojoj se upućuje takav zahtjev da vjeruje da postoji dovoljno osnova za preduzimanje takvih radnji i da bi imovina na kraju bila predmet naloga za konfiskaciju za svrhe stava 1 ovog člana; i

- (c) razmotri mogućnost preduzimanja dodatnih mjera da se njenim nadležnim organima omogući da sačuvaju imovinu za konfiskaciju, na osnovu hapšenja u inostranstvu ili krivične prijave koja se odnosi na sticanje takve imovine.

Član 55

Međunarodna saradnja u cilju sprovođenja konfiskacije

1. Država ugovornica koja je primila zahtjev druge države ugovornice pod čijom nadležnošću je krivično djelo utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom, a koji se odnosi na konfiskaciju imovinske koristi stečene kriminalom, imovine, opreme ili drugih sredstava iz člana 31 stav 1 ove Konvencije, koji se nalaze na njenoj teritoriji, ima obavezu da u najvećoj mogućoj mjeri u okviru svog domaćeg pravnog sistema:
 - a) podnese zahtjev svojim nadležnim organima u cilju pribavljanja naloga za konfiskaciju i, ukoliko takav nalog bude izdat, da ga izvrši. ili
 - b) podnese svojim nadležnim organima, u cilju izvršenja u traženoj mjeri, nalog za konfiskaciju izdat od strane suda na teritoriji države ugovornice koja upućuje zahtjev u skladu sa članom 31 stav 1 i članom 54 stav 1 tačka (a), ove Konvencije ukoliko se on odnosi na imovinsku korist stečenu kriminalom, imovinu, opremu i druga sredstva iz člana 31 stav 1 koji se nalaze na teritoriji države ugovornice kojoj se upućuje zahtjev.
2. Postupajući po zahtjevu druge države ugovornice koja ima nadležnost nad krivičnim djelom utvrđenim po ovoj Konvenciji, država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima obavezu da preduzme mjere za otkrivanje, praćenje i zamrzavanje ili zapljenu imovinske koristi stečene kriminalom, imovine, opreme ili drugih sredstava iz člana 31 stav 1 ove Konvencije u cilju eventualne konfiskacije koju treba da naloži bilo država ugovornica koja upućuje zahtjev bilo, u skladu sa zahtjevom shodno stavu 1 ovog člana, država ugovornica kojoj je zahtjev upućen.
3. Odredbe člana 46 ove Konvencije primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na ovaj član. Uz informaciju navedenu u članu 46, stav 15 zahtjevi upućeni po ovom članu moraju da sadrže:

- a) u slučaju zahtjeva koji se odnosi na stav 1 tačku (a) ovog člana, opis imovine za konfiskaciju, uključujući, koliko je moguće, lokaciju i ako je relevantno, procijenjenu vrijednost imovine, te konstataciju činjenica na koje se poziva država ugovornica koja upućuje zahtjev, dovoljnu da omogući državi ugovornici kojoj se upućuje zahtjev da zatraži da se izda nalog shodno njenom domaćem pravu;
 - b) u slučaju zahtjeva koji se odnosi na stav 1 tačku (b) ovog člana, zakonski prihvatljivu kopiju naloga za konfiskaciju na kome se bazira zahtjev, a koji je izdala država ugovornica koja upućuje zahtjev, konstataciju činjenica i podatke koji se odnose na to u kojoj mjeri se traži izvršenje naloga, izjavu u kojoj se navode mjere koje je preduzela država ugovornica koja upućuje zahtjev kako bi pružila odgovarajuće obavještenje trećim stranama koje su postupale *bona fides*, te obezbijedila propisni zakonski postupak i izjavu o pravosnažnosti naloga za konfiskaciju.
 - c) u slučaju zahtjeva koji se odnosi na stav 2 ovog člana, konstataciju činjenica na koje se poziva država ugovornica koja upućuje zahtjev i opis traženih radnji i, kada je na raspolaganju, zakonski prihvatljivu kopiju naloga koji je osnov za zahtjev.
4. Država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev donosi odluke ili preduzima radnje predviđene stavovima 1 i 2 ovog člana u skladu sa odredbama svog domaćeg prava i procesnim pravilima ili drugim bilateralnim ili multilateralnim sporazumom, odnosno aranžmanom, kojim može biti vezana za državu ugovornicu koja upućuje zahtjev.
 5. Svaka država ugovornica ima obavezu da Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija dostavi primjerke svojih zakona i propisa kojima se sprovodi ovaj član i svih kasnijih izmjena tih zakona i propisa ili opis istih.
 6. Ukoliko država ugovornica odluči da preduzimanje mjera navedenih u stavu 1 i 2 ovog člana uslovi postojanjem odgovarajućeg ugovora, ta država ugovornica ima obavezu da ovu Konvenciju smatra neophodnom i dovoljnom ugovornom osnovom.

7. Saradnja u okviru ovog člana može biti i odbijena ili privremene mjere ukinute, ako država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ne dobije dovoljne ili blagovremene dokaze ili ukoliko je vrijednost imovine minimalna.
8. Prije ukidanja privremenih mjera preduzetih u skladu sa ovim članom država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev, kadgod je to moguće, mora dati državi ugovornici koja upućuje zahtjev priliku da iznese svoje razloge u prilog produženja trajanja takvih mjera.
9. Odredbe ovog člana ne mogu se tumačiti tako da budu na štetu prava trećih strana koja su postupala *bona fides*.

Član 56 Posebna saradnja

Ne dovodeći u pitanje svoje domaće pravo, svaka država ugovornica ima obavezu da nastoji da preduzima mjere koje će joj omogućiti da, ne dovodeći u pitanje vlastitu istragu, krivično gonjenje ili sudski postupak, dostavi nekoj drugoj državi ugovornici bez njenog prethodnog zahtjeva podatke o imovinskoj koristi stečenoj krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, kada smatra da otkrivanje takvih podataka može biti od koristi toj državi ugovornici za pokretanje ili sprovođenje istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka ili može dovesti do upućivanja zahtjeva od strane te države ugovornice u okviru ovog Poglavlja Konvencije.

Član 57 Vraćanje i raspolaganje dobrima

1. Država ugovornica koja je konfiskovala imovinu u skladu sa članom 31 ili 55 ove Konvencije raspolaže tom imovinom, što uključuje i vraćanje prvobitnim zakonskim vlasnicima, u skladu stavom 3 ovog člana, a prema odredbama ove Konvencije i domaćeg prava.
2. Svaka država ugovornica ima obavezu da usvoji zakonodavne i druge mjere, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, potrebne da se omogući nadležnim organima da vrate konfiskovanu imovinu na zahtjev druge Države ugovornice, u skladu sa ovom Konvencijom, uzimajući u obzir prava trećih strana koje su postupale *bona fides*.

3. U skladu sa članom 46 i članom 55 ove Konvencije, i stavovima 1 i 2 ovog člana, država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev ima obavezu da:
 - a) u slučaju pronevjere javnih sredstava ili pranja novca od pronevjere javnih sredstava iz čl. 17 i 23 ove Konvencije, kada je konfiskacija izvršena u skladu sa članom 55 i na osnovu pravosnažne presude donijete u državi ugovornici koja upućuje zahtjev, s tim što država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev može da odustane od tog zahtjeva, vrati konfiskovanu imovinu državi ugovornici koja upućuje zahtjev.
 - b) u slučaju imovinske koristi stečene od bilo kojeg krivičnog djela obuhvaćenog ovom Konvencijom, kada je konfiskacija izvršena u skladu sa članom 55 ove Konvencije i na osnovu pravosnažne presude donijete u državi ugovornici koja upućuje zahtjev za povraćaj tako konfiskovane imovine, što je uslov od kojeg država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev može odustati, vrati konfiskovanu imovinu državi ugovornici koja upućuje zahtjev, ukoliko država koja uputi zahtjev državi kojoj je zahtjev upućen na razuman način dokaže svoje prvobitno vlasništvo nad tako konfiskovanim imovinom ili kada država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev prizna štetu koju je pretrpila država ugovornica koja upućuje zahtjev kao osnovu za vraćanje konfiskovane imovine;
 - c) U svim drugim slučajevima, da kao prioritetnu razmotri mogućnost vraćanja konfiskovane imovine državi ugovornici koja upućuje zahtjev, tako što će se ta imovina vratiti prvobitnim zakonskim vlasnicima ili nadoknaditi žrtvama predmetnog krivičnog djela.
4. Kada je to prikladno, ukoliko države ugovornice ne odluče drugačije, država ugovornica kojoj se upućuje zahtjev može, u razumnoj mjeri, odbiti troškove istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka koji su doveli do vraćanja ili otuđenja konfiskovane imovine, u skladu sa ovim članom.
5. Kada je to prikladno, države ugovornice mogu takođe posebno razmotriti mogućnost sklapanja sporazuma ili međusobno prihvatljivi-

vih aranžmana, na osnovu svakog slučaja posebno, radi konačnog raspolaganja konfiskovanom imovinom.

Član 58 **Finansijska obavještajna jedinica**

Države ugovornice imaju obavezu da međusobno sarađuju u cilju sprečavanja i borbe protiv transfera imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, kao i u cilju unaprijeđenja načina i metoda za povraćaj takve koristi i sa tim ciljem imaju obavezu da razmotre mogućnost uspostavljanja finansijske obavještajne jedinice koja će biti odgovorna za prijem, analizu i dostavljanje izvještaja o sumnjivim finansijskim transakcijama nadležnim organima.

Član 59 **Bilateralni i multilateralni sporazumi i aranžmani**

Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost zaključenja bilateralnih i multilateralnih sporazuma ili aranžmana u cilju unaprijeđenja djelotvornosti međunarodne saradnje koja će se uspostaviti u skladu sa ovim Poglavljem Konvencije.

Poglavlje VI

Tehnička pomoć i razmjena informacija

Član 60 **Obuka i tehnička pomoć**

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u mjeri u kojoj je to potrebno, pokreće, razvija ili poboljšava posebne programe obuke za svoje službenike zadužene za sprečavanje i borbu protiv korupcije. Takvi programi obuke mogu se, između ostalog, baviti i sljedećim oblastima:
 - a) djelotvornim mjerama za sprečavanje, otkrivanje, sprovođenje istrage, kažnjavanje i suzbijanje korupcije, uključujući korišćenje metoda prikupljanja dokaza i vođenja istrage;
 - b) izgradnjom kapaciteta za razvoj i planiranje strateške politike za borbu protiv korupcije;
 - c) obukom nadležnih organa za pripremu zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć koji je u skladu sa odredbama ove Konvencije;
 - d) evaluacijom i jačanjem institucija, upravljanje javnim službama i javnim sredstvima, uključujući javne nabavke, kao i privatni sektor;
 - e) sprečavanjem i suzbijanjem transfera imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, te povraćajem tako stečene koristi;
 - f) otkrivanjem i zamrzavanjem transfera imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom;
 - g) praćenjem kretanja imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, kao i metoda koje se koriste za transfer, prikrivanje ili kamufliranje tih sredstava;

- h) odgovarajućim i efikasnim zakonskim i upravnim mehanizmima i metodama za olakšavanje vraćanja imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom;
 - i) metodama koje se koriste za zaštitu žrtava i svjedoka koji sarađuju sa sudskim organima; i
 - j) obukom vezanom za domaće i međunarodne propise kao i učenje jezika.
2. Države ugovornice imaju obavezu da u skladu sa svojim mogućnostima, razmotre uzajamno pružanje najširih mjera tehničke pomoći, posebno u korist zemalja u razvoju, u okviru svojih planova i programa za borbu protiv korupcije, uključujući materijalnu pomoć i obuku u oblastima pomenutim u stavu 1 ovog člana, kao i obuku i pomoć i međusobnu razmjenu relevantnih iskustava i specijalističkih znanja, što će olakšati međunarodnu saradnju između država ugovornica u oblasti izručenja i uzajamne pravne pomoći.
 3. Države ugovornice imaju obavezu da u potrebnoj mjeri pojačaju napore da na najveću mjeru dovedu operativne aktivnosti i aktivnosti obuke u međunarodnim i regionalnim organizacijama i u okviru relevantnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma i aranžmana.
 4. Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost da, na zahtjev, pruže pomoć jedna drugoj u izvođenju evaluacije, izrade studija i istraživanja koja se odnose na vrste, uzroke, posljedice i troškove izazvane korupcijom u svojim zemljama u cilju izrade strategija i akcionih planova za borbu protiv korupcije uz učešće nadležnih organa i društva.
 5. Sa ciljem da olakšaju povratak imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim u skladu sa ovom Konvencijom, države ugovornice mogu sarađivati u pogledu dostavljanja imena stručnjaka koji bi mogli pomoći u postizanju ovog cilja.
 6. Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost korišćenja podregionalnih, regionalnih i međunarodnih konferencija i seminara da unapređuju saradnju i tehničku pomoć i podstiču ra-

sprave o problemima od zajedničkog interesa, uključujući posebne probleme i potrebe zemalja u razvoju i zemalja sa privredama u tranziciji.

7. Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost uspostavljanja mehanizama na dobrovoljnoj osnovi u cilju davanja finansijskog doprinosa naporima zemalja u razvoju i zemalja sa privredom u tranziciji kako bi primjenili ovu Konvenciju putem programa i projekata tehničke pomoći.
8. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost davanja dobrovoljnih priloga Kancelariji Ujedinjenih nacija za borbu protiv narkotika i kriminala da bi se, preko te Kancelarije, podsticali programi i projekti u zemljama u razvoju u cilju implementacije ove Konvencije.

Član 61

Prikupljanje, razmjena i analiza informacija o korupciji

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da, u konsultaciji sa stručnjacima, razmotri mogućnost analiziranja trendova u vezi sa korupcijom na svojoj teritoriji, kao i okolnosti u kojima su počinjena krivična djela korupcije.
2. Države ugovornice imaju obavezu da razmotre mogućnost izrade i međusobne razmjene i razmjene kroz međunarodne i regionalne organizacije za statistiku, analitičke ekspertize vezane za korupciju i informacija sa ciljem da, koliko je to moguće, izrade zajedničke definicije, standarde i metodologije, kao i informacije o najboljim praksama za sprečavanje i borbu protiv korupcije.
3. Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost praćenja svoje politike i aktuelnih mjera za borbu protiv korupcije i izradi procjene njihove djelotvornosti i efikasnosti.

Član 62

Ostale mjere: sprovođenje Konvencije kroz ekonomski razvoj i tehničku pomoć

1. Države ugovornice imaju obavezu da preduzmu mjere koje će dovesti do optimalnog sprovođenja ove Konvencije u maksimalnoj

- mogućoj mjeri, kroz međunarodnu saradnju, uzimajući u obzir negativne posljedice korupcije na društvo uopšte, što se naročito odnosi na održivi razvoj.
2. Države ugovornice imaju obavezu da ulože konkretne napore u najvećoj mogućoj mjeri i u međusobnoj koordinaciji i saradnji sa međunarodnim i regionalnim organizacijama, u cilju:
 - a) unaprijeđenja saradnje na različitim nivoima sa zemljama u razvoju, u pogledu jačanja njihovog kapaciteta za sprečavanje i borbu protiv korupcije;
 - b) povećanja finansijske i materijalne pomoći kako bi podržale napore zemalja u razvoju usmjerene ka djelotvornom sprečavanju i borbi protiv korupcije, kao i pružanju pomoći u sprovođenju ove Konvencije;
 - c) pružanja tehničke pomoći zemljama u razvoju i zemljama sa privredama u tranziciji kako bi im se pomoglo da ispune svoje potrebe u pogledu implementacije ove Konvencije. U tom smislu države ugovornice imaju obavezu da nastoje da daju adekvatne i redovne dobrovoljne priloge koji će se uplaćivati na račun specijalno namijenjen za te svrhe u okviru mehanizma finansiranja Ujedinjenih Nacija. Države ugovornice mogu takođe, u skladu sa svojim domaćim pravom i odredbama ove Konvencije, posebno razmotriti mogućnost da u svrhu doprinosa na taj račun uplate procenat novca ili odgovarajuće vrijednosti imovinske koristi stečene kriminalom ili imovine konfiskovane u skladu sa odredbama ove Konvencije;
 - d) ohrabrenja i uvjeravanja drugih država odnosno finansijskih institucija da im se priključe u naporima u skladu sa ovim članom, naročito u svrhu obezbjeđivanja većeg broja programa obuke i moderne opreme namijenjene zemljama u razvoju s namjerom da im se pomogne u postizanju ciljeva ove Konvencije.
 3. U mjeri u kojoj je to moguće ove mjere neće dovoditi u pitanje postojeće obaveze u pogledu inostrane pomoći ili druge finansijske saradnje na bilateralnom, regionalnom i međunarodnom nivou.

4. Države ugovornice mogu zaključivati bilateralne ili multilateralne sporazume ili aranžmane za materijalnu ili logističku pomoć, uzimajući u obzir neophodne finansijske aranžmane potrebne za međunarodnu saradnju predviđenu ovom Konvencijom za djelotvorno sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije.

Poglavlje VII

Mehanizmi sprovođenja

Član 63

Konferencija država ugovornica Konvencije

1. Ovim putem osniva se Konferencija država ugovornica Konvencije koja ima za cilj da poboljša kapacitete i saradnju između država ugovornica radi postizanja ciljeva predviđenih ovom Konvencijom, kao i unaprijeđenja i revizije njenog sprovođenja.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija saziva Konferenciju država ugovornica najkasnije godinu dana poslije stupanja ove Konvencije na snagu. Nakon toga, redovni sastanci Konferencije država ugovornica održavaju se u skladu sa poslovníkom koji usvoji Konferencija.
3. Konferencija država ugovornica ima obavezu da usvoji poslovnik i pravila kojima se reguliše odvijanje aktivnosti predviđenih ovim članom, uključujući pravila koja se odnose na prijem i učesće posmatrača, kao i na pokrivanje troškova obavljanja tih aktivnosti.
4. Konferencija država ugovornica ima obavezu da postiže dogovor u pogledu aktivnosti, postupaka i metoda rada na postizanju ciljeva iz stava 1 ovog člana, uključujući:
 - a) olakšavanje aktivnosti država ugovornica po članu 60 i 62 i Poglavljima II do V ove Konvencije, uključujući podsticanje davanja dobrovoljnih priloga;
 - b) olakšavanje razmjene informacija među državama ugovornicama o obrascima i trendovima u korupciji kao i o uspješnoj praksi za njeno sprečavanje i borbu protiv nje, te za vraćanje imovinske koristi stečene kriminalom putem, između ostalog, objavljivanja relevantnih informacija kao što je spomenuto u ovom članu;
 - c) saradnju sa relevantnim međunarodnim i regionalnim organizacijama i mehanizmima, te sa nevladinim organizacijama;

- d) adekvatno korišćenje relevantnih informacija predočenih od strane drugih međunarodnih i regionalnih mehanizama za sprečavanje i borbu protiv korupcije kako bi se izbjeglo nepotrebno dupliranje rada;
 - e) periodičan pregled sprovođenja ove Konvencije od strane država ugovornica;
 - f) davanje preporuka u svrhu poboljšanja Konvencije i njenog sprovođenja;
 - g) vođenje evidencije o potrebama za tehničkom pomoći država ugovornica u vezi sa sprovođenjem ove Konvencije i davanje preporuka za svaku mjeru za koju se smatra da je potrebna u tom pogledu.
5. Za svrhe stava 4 ovog člana, Konferencija država ugovornica ima obavezu da stiče potrebna znanja o mjerama koje su preduzele države ugovornice u svrhu sprovođenja ove Konvencije, te o poteškoćama na koje su u tome naišle, putem informacija dostavljenih od strane država ugovornica i kroz dodatne mehanizme za pregled stanja koje uspostavi Konferencija država ugovornica.
 6. Svaka država ugovornica ima obavezu da Konferenciji država ugovornica dostavi informacije o svojim programima, planovima i praksi, kao i o zakonskim i upravnim mjerama za sprovođenje ove Konvencije, u skladu sa zahtjevima Konferencije država ugovornica. Konferencija država ugovornica ima obavezu da ispita najdjelotvorniji način primanja informacija i djelovanja u vezi sa tim, uključujući, između ostalog, informacije primljene od država ugovornica i nadležnih međunarodnih organizacija. Podaci koji su primljeni propisno i u skladu sa procedurama akreditovanih relevantnih nevladinih organizacija, o čemu odlučuje Konferencija država ugovornica mogu takođe biti razmotreni.
 7. U skladu sa stavovima 4 do 6 ovog člana, Konferencija država ugovornica, ukoliko to smatra potrebnim, uspostavlja odgovarajući mehanizam ili tijelo koje će pružati pomoć u djelotvornom sprovođenju ove Konvencije.

Član 64 Sekretarijat

1. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija ima obavezu da Konferenciji država ugovornica ove Konvencije obezbijedi neophodne usluge sekretarijata.
2. Sekretarijat ima obavezu da:
 - a) pomaže Konferenciji država ugovornica u cilju izvršenja aktivnosti predviđenih članom 63 ove Konvencije i vrši pripremu i pružanje potrebnih usluga prilikom zasjedanja Konferencije država ugovornica;
 - b) na zahtjev, pomaže državama ugovornicama u pružanju informacija Konferenciji država ugovornica, kao što je to predviđeno u članu 63, stav 5 i 6 ove Konvencije; i
 - c) obezbjeđuje neophodnu koordinaciju sa sekretarijatima relevantnih međunarodnih i regionalnih organizacija.

Poglavlje VIII

Završne odredbe

Član 65 Sprovođenje Konvencije

1. Svaka država ugovornica ima obavezu da preduzme neophodne mjere, uključujući zakonske i upravne mjere, u skladu sa osnovnim načelima svog domaćeg prava, kako bi obezbijedila implementaciju obaveza navedenih u ovoj Konvenciji.
2. Svaka država ugovornica može usvojiti strožije ili oštrije mjere od onih predviđenih ovom Konvencijom u cilju sprečavanja i borbe protiv korupcije.

Član 66 Rješavanje sporova

1. Države ugovornice imaju obavezu da nastoje da sporove koji se odnose na tumačenje i primjenu ove Konvencije riješe pregovorima.
2. Eventualni spor između dvije ili više država ugovornica koji se odnosi na tumačenje ili primjenu ove Konvencije koji ne može biti riješen pregovorima u razumnom vremenskom periodu mora, na zahtjev jedne od tih država ugovornica, biti predmet arbitraže. Ukoliko, nakon šest mjeseci od datuma zahtjeva za arbitražu, te države ugovornice nisu u mogućnosti da se dogovore o organizaciji arbitraže, bilo koja od tih država ugovornica može proslijediti spor Međunarodnom sudu pravde putem zahtjeva u skladu sa Statutom Suda.
3. Svaka država ugovornica može, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja i odobravanja ili pristupanja ovoj Konvenciji, izjaviti da ne smatra da je obavezuje stav 2 ovog člana. Druge države ugovornice ne obavezuje stav 2 ovog člana u odnosu na bilo koju državu ugovornicu koja je izrazila takvu rezervu.
4. Svaka država ugovornica koja je je izrazila rezervu u skladu sa stavom 3 ovog člana može u svako doba povući tu rezervu tako što će o tome obavijestiti Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 67**Potpisivanje, ratifikacija, prihvatanje, odobravanje i pristupanje**

1. Ova Konvencija otvorena je svim državama za potpisivanje od 9. do 11. decembra 2003. godine u Meridi, Meksiko, a nakon toga u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku do 9. decembra 2005. godine.
2. Ova konvencija je, takođe, otvorena za potpisivanje regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju pod uslovom da je bar jedna država članica takve organizacije potpisala ovu Konvenciju u skladu sa stavom 1 ovog člana.
3. Ova Konvencija uslovljena je ratifikacijom, prihvatanjem ili odobrenjem. Instrumenti o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju deponuju se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija. Svaka organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju može deponovati svoje instrumente o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju ukoliko je bar jedna njena država članica učinila isto. U instrumentima o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju takva organizacija ima obavezu da navede do koje mjere je nadležna u odnosu na pitanja koja se regulišu ovom Konvencijom. Takva organizacija, takođe, obavještava Generalnog sekretara o svakoj eventualnoj promjeni u pogledu obima njene nadležnosti.
4. Ova Konvencija otvorena je za pristupanje svim državama ili regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju čija je bar jedna država članica potpisnik ove Konvencije. Instrumenti o pristupanju deponuju se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija. Prilikom pristupanja regionalna organizacija za ekonomsku integraciju izjavljuje u kojoj mjeri sebe smatra nadležnom u odnosu na pitanja koja se uređuju ovom Konvencijom. Takva organizacija, takođe, obavještava Generalnog sekretara o svakoj relevantnoj izmjeni u pogledu obima svoje nadležnosti.

Član 68**Stupanje na snagu**

1. Ova Konvencija stupa na snagu devedeset dana od datuma deponovanja tridesetog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju

ili pristupanju. Za svrhe ovog stava svaki instrument koji deponuje regionalna organizacija za ekonomsku integraciju ne smatra se dodatnim instrumentom uz one koje su deponovale države članice te organizacije.

2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju koja ratifikuje, prihvati, odobri ili pristupi ovoj Konvenciji nakon deponovanja tridesetog instrumenta u tom smislu, ova Konvencija stupa na snagu trideset dana od datuma deponovanja odgovarajućeg instrumenta te države ili organizacije ili na dan stupanja ove Konvencije na snagu u skladu sa stavom 1 ovog člana, u zavisnosti od toga koji od ta dva datuma nastupi kasnije.

Član 69**Izmjene i dopune**

1. Nakon isteka pet godina od stupanja ove Konvencije na snagu, država ugovornica može predložiti izmjenu ili dopunu Konvencije i dostaviti je Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, koji ima obavezu da potom predloženi amandman proslijedi državama ugovornicama i Konferenciji država članica Konvencije u svrhu razmatranja i odlučivanja o prijedlogu. Konferencija država ugovornica ima obavezu da uloži sve napore da se postigne konsenzus o svakoj izmjeni i dopuni. Ukoliko svi naponi za postizanje konsenzusa budu iscrpljeni, a ne bude postignut nikakav dogovor, za usvajanje takve izmjene i dopune je, u krajnjem slučaju, potrebna dvotrećinska većina glasova država ugovornica koje prisustvuju glasanju na sastanku Konferencije država ugovornica.
2. Regionalne organizacije za ekonomsku integraciju, po pitanjima iz njihove nadležnosti, ostvaruju svoje pravo glasa u skladu sa ovim članom, u onom broju koji je jednak broju njihovih država članica koje su i ugovornice ove Konvencije. Takve organizacije nemaju pravo na glasanje ukoliko njihove države članice ostvare svoje pravo glasa i obratno.
3. Izmjena i dopuna koja se usvoji u skladu sa stavom 1 ovog člana predmet je ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja država ugovornica.

4. Izmjena i dopuna koja se usvoji u skladu sa stavom 1 ovog člana stupa na snagu za državu ugovornicu devedeset dana nakon datuma deponovanja instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju te izmjene i dopune kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
5. Po stupanju na snagu, izmjena i dopuna postaje obavezujuća za one države ugovornice koje su u tom smislu iskazale svoju saglasnost za to. Druge države ugovornice i dalje obavezuju odredbe ove Konvencije i eventualne ranije izmjene i dopune koje su te države ugovornice ratifikovale, prihvatile ili odobrile.

Član 70

Opoziv

1. Država ugovornica može se odreći ove Konvencije pismenim obavještenjem Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija. Takav opoziv stupa na snagu godinu dana od datuma primanja obavještenja od strane Generalnog sekretara.
2. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju prestaje da bude članica ove Konvencije kada se nje odreknu sve njene države članice.

Član 71

Generalni sekretar i jezici Konvencije

1. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je imenovani Depozitar ove Konvencije.
2. Original ove Konvencije, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako vjerodostojni, deponovaće se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

U POTVRDU ČEGA SU, dolje potpisani opunomoćenici, propisno ovlašćeni za to od strane svojih Vlada, potpisali su ovu Konvenciju.